

Posebno poročilo

**„Povejte svoje mnenje!”:
javna posvetovanja
Komisije vključujejo
državljanke, vendar so
dejavnosti ozaveščanja
pomanjkljive**

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Vsebina

	Odstavek
Povzetek	I–VI
Uvod	01–16
Zaveza Komisije sodelovanju z državljani	03–09
Javna posvetovanja Komisije	10–16
Obseg revizije in revizijski pristop	17–23
Opažanja	24–110
Okvir Komisije za javna posvetovanja	24–32
Udeleženci na splošno zadovoljni s procesom posvetovanja	24–26
Okvir Komisije izpolnjuje visoke standarde, vendar je premajhen poudarek na spremljanju in oceni	27–32
Priprava izbranih javnih posvetovanj in udeležba v njih	33–75
Strategije posvetovanja niso vedno dobro pripravljene in objavljene	35–50
Javna posvetovanja z različnimi stopnjami udeležbe	51–60
Potreba po široki jezikovni pokritosti in uporabnikom prijaznejših vprašalnikov	61–72
Časovni okvir za posvetovanja je izpolnjeval zahtevane standarde	73–75
Zagotavljanje informacij o posvetovanjih in izidih	76–110
Slabosti pri obdelavi podatkov	78–86
Pomanjkljivosti pri analizi podatkov	87–95
Nezadostne povratne informacije za anketirance in omejeno obveščanje o rezultatih	96–110
Zaključki in priporočila	111–118
Priloge	
Priloga I – Javna posvetovanja Komisije, ki jih je Sodišče pregledalo	
Priloga II – Skupina strokovnjakov	

Priloga III – Anketa o dojemanju

Priloga IV – Prevodi odgovorov državljanov

Priloga V – Število anketirancev po državi prebivališča

Kratice in okrajšave

Glosar

Odgovori Komisije

Revizijska ekipa

Časovnica

Povzetek

I V skladu s členom 11 Pogodbe o Evropski uniji se mora Komisija posvetovati z državljani in predstavniškimi združenji glede vseh področij delovanja Unije. Namen posvetovanj z deležniki, zlasti javnih posvetovanj, je zbrati informacije in mnenja državljanov ter drugih deležnikov, kadar Komisija pripravlja pobude politik ali vrednoti obstoječe intervencije.

II Komisija je od svoje bele knjige o evropskem upravljanju iz leta 2001 trdno zavezana sodelovanju z deležniki in državljani v celotnem ciklu politike, da bi povečala demokratično legitimnost in odgovornost EU v procesu priprave zakonodaje. Komisija v povprečju izvede več kot 100 javnih posvetovanj na leto.

III Sodišče je ocenilo, ali so javna posvetovanja Komisije uspešna pri doseganju državljanov in deležnikov ter uporabi njihovih prispevkov. Sodišče je preučilo zasnovo okvira Komisije, način, kako je Komisija pripravila in izvedla izbrana javna posvetovanja, ter način, kako je zagotovila informacije v zvezi s posvetovalnim delom in ga uporabila. Pregledalo je vzorec 26 javnih posvetovanj Komisije, ki jih je pet generalnih direktoratskih izvedlo med letoma 2016 in 2018. Sodišče je izvedlo anketo o dojemanju, da bi ugotovilo, v kolikšni meri so bili udeleženci javnih posvetovanj dejansko zadovoljni. Poleg tega je vzpostavilo skupino strokovnjakov, katere naloga je bila okrepiti analizo Sodišča in mu pomagati, da se osredotoči na posebno relevantna področja, ki bi jih bilo mogoče izboljšati.

IV Sodišče je ugotovilo, da sta bila smotrnost vzorca javnih posvetovanj Komisije in dojemanje posvetovanj med udeleženci na splošno zadovoljiva. Prišlo je do zaključka, da okvir Komisije za javna posvetovanja izpolnjuje visoke standarde, vendar je treba dejavnosti ozaveščanja izboljšati.

V Pri reviziji Sodišča so bila ugotovljena naslednja področja, na katerih so možne izboljšave procesa javnega posvetovanja: osredotočenost na spremljanje in oceno; vsebina strategij Komisije za javna posvetovanja in obveščanje o njih; dejavnosti ozaveščanja; merila za kategorizacijo pobud; jeziki, v katerih je na voljo dokumentacija za posvetovanja; kakovost vprašalnikov; obdelava in varstvo podatkov; povratne informacije za anketirance o izidu posvetovanj.

VI Sodišče je priporočilo, naj Komisija: bolje spremlja javna posvetovanja; izboljša strategije za javna posvetovanja; prevede ključno dokumentacijo za posvetovanja za prednostne pobude in pobude v splošnem javnem interesu v vse uradne jezike;

pripravi splošne vprašalnike za javnost in specifična vprašanja za strokovnjake;
uporablja visoke standarde za obdelavo in varstvo podatkov; udeležencem zagotovi
pravočasne povratne informacije o izidu posvetovanj.

Uvod

01 Rezultati javnih posvetovanj lahko vplivajo na oblikovanje politike EU. Nazoren primer je govor predsednika Komisije Jean-Clauda Junckerja 12. septembra 2018 o stanju v Uniji 2018 z naslovom Izpolnjevanje naših obljub, ki je povedal: „[...]Evropejci nam ne bodo namenili aplavza, če bomo zaradi evropske direktive morali še naprej dvakrat na leto premikati uro. Komisija danes predlaga, naj se to spremeni. Premikanje ure je treba odpraviti.”¹ Evropska komisija je predlagala, naj se leta 2019 v Evropi opusti sezonsko premikanje ure, pri čemer je državam članicam dala možnost, da se odločijo, ali bodo stalno uporabljale poletni ali zimski čas.

02 Nekaj mesecev pred tem, med 4. julijem in 16. avgustom 2018, je Komisija izvedla javno posvetovanje, na katerem je prejela 4,6 milijona odgovorov, kar je največ od vseh javnih posvetovanj, ki jih je doslej organizirala.

Zaveza Komisije sodelovanju z državljani

03 V členu 11 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PEU) je določeno, da mora Komisija izvajati obsežna posvetovanja, da bi državljani in drugi deležniki imeli priložnost prispevati k oblikovanju politik². Komisija je 25. julija 2001 sprejela belo knjigo o evropskem upravljanju³, katere namen je bil odpreti proces oblikovanja politik, da bi v pripravo in izvajanje politik EU vključili več ljudi in organizacij ter tako okrepili demokratično legitimnost in odgovornost EU. Za izpolnitev teh zavez je Komisija pripravila sporočilo o posvetovanju z zainteresiranimi stranmi⁴, ki je prispevalo tudi k akcijskemu načrtu za boljše pravno urejanje⁵.

¹ Str. 6 govora predsednika Komisije Jean-Clauda Junckerja o stanju v Uniji 2018. 12. september 2018.

² Člen 11 Pogodbe o Evropski uniji o participativni demokraciji: (3) Evropska komisija izvaja obsežna posvetovanja z udeleženiimi stranmi, da se zagotovi usklajenost in preglednost delovanja Unije.

³ COM(2001) 428 final.

⁴ COM(2002) 704 final.

⁵ COM(2001) 726 final in COM(2002) 278 final.

04 V smernicah za boljše pravno urejanje so posvetovanja z deležniki, pri čemer so državljani zajeti kot „deležniki”, opredeljena kot uraden proces, s katerim Komisija zbira informacije in mnenja deležnikov o svojih politikah⁶. To je eden ključnih delov politike Komisije za boljše pravno urejanje. Pri boljšem pravnem urejanju ne gre za regulacijo ali deregulacijo: gre za način dela, ki zagotavlja, da se politične odločitve pripravljajo na odprt in pregleden način, da temeljijo na najboljših razpoložljivih dokazih ter celovitem vključevanju državljanov in drugih deležnikov, kot so organizacije civilne družbe in predstavniška združenja⁷. V tem poročilu sklicevanje na „državljan” zajema tudi „druge deležnike”.

05 Sedanja agenda EU za boljše pravno urejanje, ki jo je pripravila Junckerjeva Komisija, je bila objavljena leta 2015⁸ skupaj s smernicami in zbirko orodij. Leta 2017 je Komisija zaključila obsežno posodobitev svojih internih smernic in orodij za boljše pravno urejanje, da bi okrepila legitimnost svojega delovanja⁹.

06 Oktobra 2017 je Komisija poudarila, da je trdno zavezana sodelovanju z državljani¹⁰. Vzpostavila je spletno mesto „Sodelovanje pri pripravi zakonodaje”, ki naj bi državljanom omogočilo, da sodelujejo pri njenem delu v celotnem ciklu politike¹¹. Državljan lahko prek spletnega portala „Povejte svoje mnenje”¹² dajo svoja mnenja vse od uvedbe politik EU do njihovega vrednotenja (*slika 1*).

⁶ SWD(2017) 350 final: *Better Regulation guidelines*, str. 69.

<https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/better-regulation-guidelines.pdf>.

⁷ *Better Regulation guidelines*, str. 4.

⁸ SWD(2015) 111 final.

⁹ *Better Regulation guidelines*, SWD(2017) 350 final:

<https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/better-regulation-guidelines.pdf>.

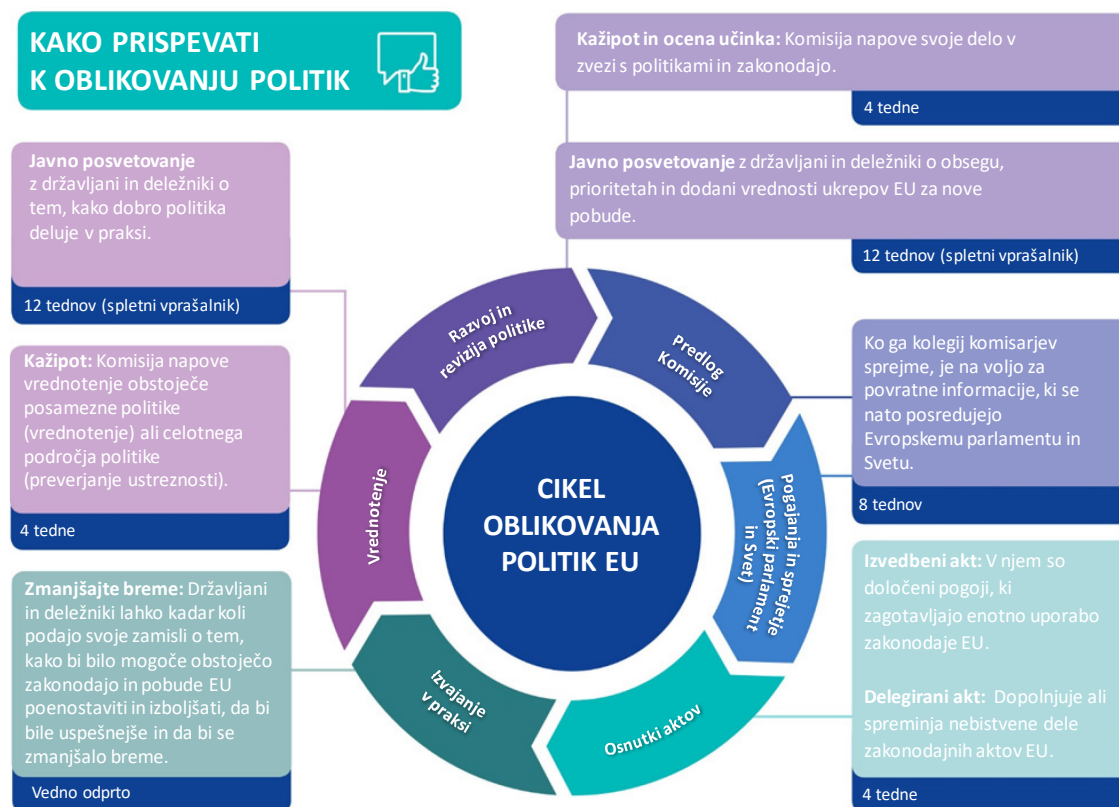
¹⁰ Dokončanje agende za boljše pravno urejanje: boljše rešitve za boljše rezultate. SWD(2017) 675 final.

¹¹ Spletno mesto „Sodelovanje pri pripravi zakonodaje”:

https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_sl.

¹² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_sl.

Slika – Priložnosti za sodelovanje državljanov v ciklusu politik EU

Vir: delovni dokument služb Komisije, COM(2019) 178

07 Leta 2018 je Komisija nadgradila spletno mesto „Sodelovanje pri pripravi zakonodaje” in uvedla več izboljšav na spletnem portalu „Povejte svoje mnenje”. Glavne izboljšave so bile: ponazoritev možnosti za dajanje povratnih informacij na časovnici, vključitev vseh odprtih in zaključenih javnih posvetovanj, objava prihodnjih pobud in prevajanje splošnih informacij, relevantnih za vsa javna posvetovanja, v vse jezike EU.

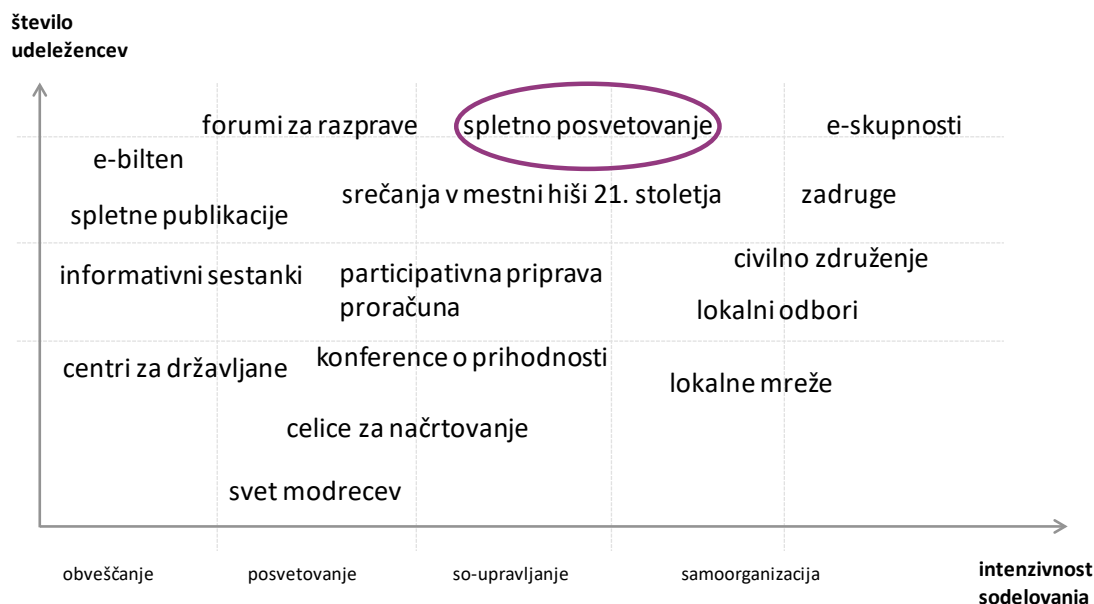
08 Zavezanost Komisije boljšemu sodelovanju z državljani je bila deležna mednarodnega priznanja. Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) je v svoji publikaciji *Regulatory Policy Outlook 2018* Komisijo med vsemi državami članicami OECD postavila na prvo mesto glede sodelovanja z deležniki, pri čemer so državljani vključeni kot „javnost”, pri pripravi primarne in sekundarne zakonodaje¹³. Glede na poročilo države še naprej uporabljajo vrsto orodij za posvetovanje z javnostjo in – bolj ciljno usmerjeno – z izbranimi deležniki¹⁴. Raznolikost orodij za posvetovanje je obravnavana v številnih drugih poročilih o tej temi. V študiji za Svet Evrope in druge

¹³ OECD (2018), *OECD Regulatory Policy Outlook 2018*, OECD Publishing, Pariz, str. 48.

¹⁴ OECD (2018), *OECD Regulatory Policy Outlook 2018*, OECD Publishing, Pariz, str. 55.

deležnike je na primer analizirano razmerje med udeleženci in intenzivnostjo udeležbe (*slika 2*). Spletna (javna) posvetovanja, na katera je osredotočeno poročilo Sodišča, naj bi pritegnila veliko udeležencev.

Slika 1 – Nabor postopkov za obveščanje in udeležbo javnosti

Vir: <https://rm.coe.int/public-participation-and-democratic-innovations-assessing-democratic-i/168075f47b>; „spletno posvetovanje“ je poudarilo Evropsko računsko sodišče.

09 Volilni proces, v katerem so izvoljeni predstavniki ljudstva, je po svojem bistvu najbolj temeljno demokratično orodje, s katerim državljani sodelujejo pri pripravi zakonodaje. Poleg demokratičnih volitev orodja za demokratično udeležbo, ki prispevajo k pripravi zakonodaje v celotnem ciklu politike, zajemajo vse od plebiscitov in referendumov ter drugih oblik posvetovanja (npr. raziskave Eurobarometra, tematske skupine in javne predstavitve) do dialogov z državljani¹⁵ in naključno izbranih državljskih skupščin¹⁶. Komisija izvaja javna posvetovanja na spletu, da bi zbrala informacije in mnenja deležnikov o svojih politikah. V skladu s poročilom OECD so najbolj priljubljene oblike sodelovanja z deležniki javna posvetovanja na spletu (spletna posvetovanja, prikazana na *sliki 2*), na katerih imajo državljani možnosti izraziti svoje

¹⁵ Dialogi z državljani so javne razprave s komisarji Evropske komisije in drugimi nosilci odločanja na ravni EU, kot so poslanci Evropskega parlamenta, ter nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi politiki. https://ec.europa.eu/info/events/citizens-dialogues_sl.

¹⁶ Glej dokument *Citizens' Participation Using Sortition*, Bertelsmann Stiftung, oktober 2018.

mnenje, ter svetovalne skupine in pripravljalni odbori s predhodno izbranimi deležniki¹⁷.

Javna posvetovanja Komisije

10 Namen posvetovanj Komisije je dopolniti njeno širše sodelovanje z državljani in drugimi deležniki¹⁸. V smernicah za boljše pravno urejanje sta pojasnjena dva načina, kako Komisija izvaja ta posvetovanja¹⁹:

- o z javnimi posvetovanji, pri katerih je omogočen dostop vsem, ki želijo prispevati. Komisija javna posvetovanja izvaja prek spletnih vprašalnikov. Državljeni svoje mnenje o določeni temi izrazijo z odgovarjanjem na vprašalnik v orodju EU Survey²⁰, ki je uradno orodje Komisije za upravljanje anket,
- o s ciljno usmerjenimi posvetovanji, pri katerih so zajete specifične, dobro opredeljene skupine deležnikov. V ciljno usmerjenih posvetovanjih so deležniki predhodno izbrani. Sodelujejo lahko le izrecno povabljene skupine deležnikov ali posamezniki.

11 Komisija meni, da je med vsemi posvetovalnimi dejavnostmi, ki jih izvaja²¹, raven preglednosti in dostopnosti pri javnih posvetovanjih najvišja²². Poleg tega so v skladu z rezultati javnega posvetovanja o pregledu stanja v zvezi z boljšim pravnim urejanjem Komisije javna posvetovanja najbolj znan in cenjen način prispevanja k oblikovanju politik²³.

¹⁷ OECD (2018), *OECD Regulatory Policy Outlook 2018*, OECD Publishing, Pariz, str. 55.

¹⁸ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 69 (2015, str. 64).

¹⁹ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 79 (2015, str. 76).

²⁰ <https://ec.europa.eu/eusurvey/>.

²¹ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 395 (2015, str. 317): konference, javne predstavitve in dogodki; raziskave Eurobarometra; strokovne skupine; tematske skupine; razgovori; javna posvetovanja; posvetovanja, ciljno usmerjena v MSP; okrogle mize z MSP; delavnice, srečanja in seminarji.

²² *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 396 (2015, str. 319. Prednosti odprtega javnega posvetovanja: doseg širok nabor in veliko število deležnikov).

²³ COM(2019) 178, str. 15.

12 Javno posvetovanje lahko doseže veliko različnih anketirancev, ki prostovoljno prispevajo povratne informacije. V smernicah Komisije za boljše pravno urejanje je pojasnjeno, da podatki, zbrani v okviru javnih posvetovanj, ne pomenijo reprezentativnega mnenja prebivalstva EU²⁴. Zaradi samoizbire anketirancev odgovori niso pridobljeni na reprezentativnem vzorcu²⁵.

13 V skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje so javna posvetovanja obvezna za: pobude z ocenami učinka, vrednotenja, preverjanja ustreznosti, posvetovalna sporočila Komisije in zelene knjige²⁶. Na podlagi nekaterih novih pobud se pripravijo zakonodajni predlogi, druge pobude (zlasti vrednotenja) pa so nezakonodajne (npr. poročila Evropskemu parlamentu in Svetu ter priporočila za pogajanja o mednarodnih sporazumih).

14 V smernicah Komisije za boljše pravno urejanje je proces posvetovanja razdeljen na tri povezane faze: (1) oblikovanje strategije posvetovanja, (2) izvedba posvetovalnega dela in (3) pridobivanje informacij za oblikovanje politik. Vsako fazo sestavlja več zaporednih korakov, ki naj bi zagotovili okvir za visokokakovostna in pregledna posvetovanja z deležniki²⁷ (*slika 3*).

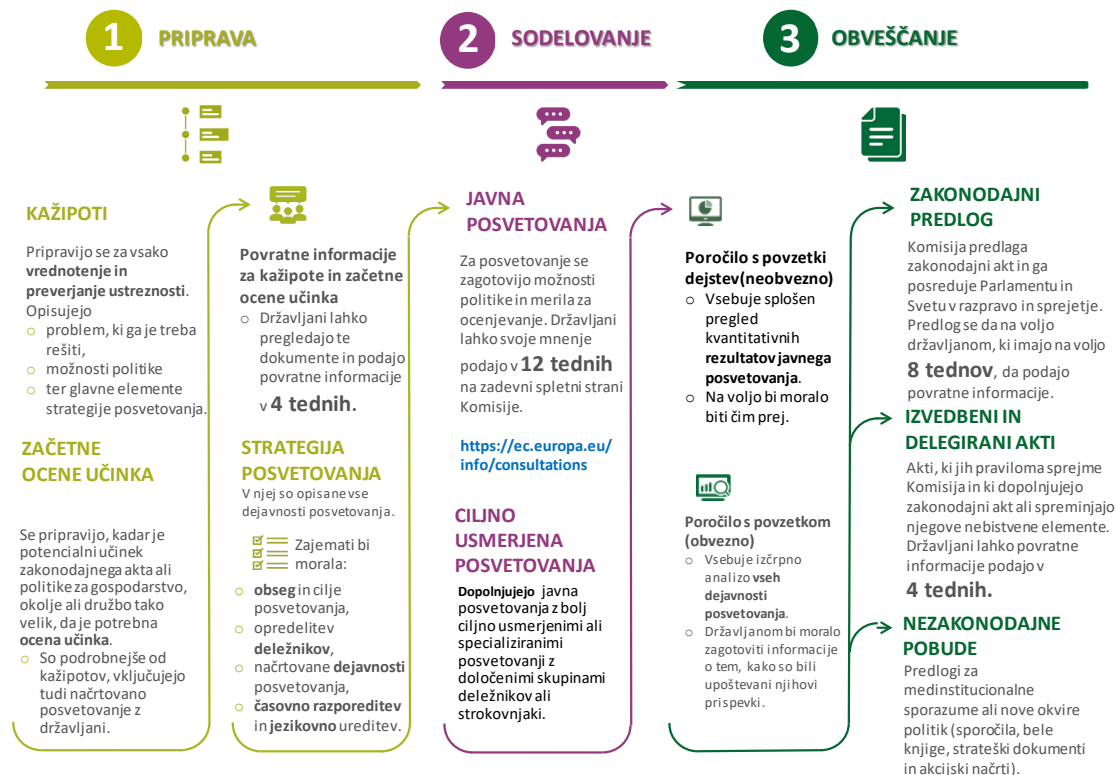
²⁴ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 424 (2015, str. 319).

²⁵ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 423 (2015, str. 319).

²⁶ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 71 (2015, str. 66).

²⁷ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 73 (2015, str. 69).

Slika 2 – Proces posvetovanja

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi smernic Komisije za boljše pravno urejanje

15 Komisija je od leta 2015 do konca leta 2018 v povprečju izvedla več kot 100 javnih posvetovanj na leto (skupaj 417)²⁸. Stopnje udeležbe so se precej razlikovale. Najvišja za vsako leto je bila:

- leta 2018 je bilo v javnem posvetovanju o poletnem času prejetih 4,6 milijona odgovorov, kar je največ v katerem koli javnem posvetovanju Komisije doslej,
- leta 2017 je bilo v javnem posvetovanju o posodobitvi in poenostavitvi skupne kmetijske politike zbranih 63 000 odgovorov (pri čemer ni upoštevana obsežna kampanja z 260 000 odgovori),
- leta 2016 je bilo v javnem posvetovanju o Evropskem stebru socialnih pravic zbranih 16 500 odgovorov,
- leta 2015 je bilo v javnem posvetovanju o naravovarstveni zakonodaji EU (direktiva o pticah, direktiva o habitatih) zbranih 550 000 odgovorov.

²⁸ COM(2019) 178, str. 5.

16 Letno povprečno število udeležencev na vseh javnih posvetovanjih, pri čemer niso bila upoštevana posvetovanja z najštevilčnejšim odzivom za zadevno leto, je znašalo približno 500 udeležencev v letih 2015 in 2016 ter približno 2 000 udeležencev v letih 2017 in 2018.

Obseg revizije in revizijski pristop

17 Sodišče je v strategiji za obdobje 2018–2020²⁹ ugotovilo, da zaznana odmaknjenost državljanov od institucij EU ogroža obstoj EU. Februarja 2018 je Evropski parlament Sodišče pozval, naj ovrednoti, kako lahko državljani neposredno sodelujejo v celotnem procesu priprave zakonodaje EU in k njemu prispevajo, ter oceni uspešnost, ustreznost, preglednost in odprtost uporabljenih orodij. Sodišče se v reviziji osredotoča na javna posvetovanja, saj je sodelovanje državljanov v procesu javnega posvetovanja ključno za spodbujanje zaupanja v EU in zagotavljanje visokokakovostne zakonodaje.

18 Sodišče je ocenilo, ali so javna posvetovanja Komisije uspešna pri doseganju državljanov ter uporabi njihovih prispevkov. Sodišče je preučilo zlasti, ali:

- (a) se pri zasnovi okvira Komisije za javna posvetovanja upošteva dobra praksa;
- (b) je Komisija pripravila in izvedla izbrana javna posvetovanja na način, ki omogoča preprosto in uspešno udeležbo državljanov (faza 1 in faza 2 procesa posvetovanja na *sliki 3*);
- (c) je Komisija smiselno analizirala podatke, pridobljene na podlagi vprašalnikov, ter predstavila pregledne in celovite informacije o posvetovalnem delu in njegovih izidih (faza 3 na *sliki 3*).

19 Sodišče je analiziralo vzorec 26 javnih posvetovanj, ki jih je Komisija opravila med letoma 2016 in 2018. Sodišče je v vzorcu zajelo pet generalnih direktorats (GD) na podlagi števila izvedenih posvetovanj, nabora pobud, stopnje udeležbe in relevantnosti tem za državljane. Vzorec je zajemal dve posvetovanji, ki ju je opravil Generalni sekretariat, dve posvetovanji Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja (GD AGRI), pet posvetovanj Generalnega direktorata za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (GD EAC), sedem posvetovanj Generalnega direktorata za migracije in notranje zadeve (GD HOME) in deset posvetovanj Generalnega direktorata za mobilnost in promet (GD MOVE) (*Priloga I*)³⁰.

²⁹ <https://www.eca.europa.eu/sl/Pages/Strategy.aspx>.

³⁰ Revidirana javna posvetovanja so navedena kot JP (glej sklice od JP-1 do JP-26).

20 Revizijsko delo Sodišča je vključevalo:

- (a) intervjuje z uslužbenci vseh generalnih direktorats, zajetih v vzorec, in vzpostavljane stika s številnimi drugimi relevantnimi generalnimi direktorati ter institucijami in organi EU³¹;
- (b) obisk dveh držav članic³² in OECD za boljše razumevanje okvira Komisije v mednarodnem kontekstu;
- (c) pregled in analizo ključnih dokumentov o sodelovanju deležnikov, okviru Komisije za posvetovanje in smotrnost izbranih javnih posvetovanj;
- (d) posvetovanja s skupino strokovnjakov, katere naloga je bila izboljšati analizo in tako pomagati Sodišču, da se osredotoči na posebno relevantna področja, ki bi jih bilo mogoče izboljšati (*Priloga II*).

21 Sodišče je izvedlo tudi anketo o dojemanju, v katero je bilo vključenih 16 007 državljanov, ki so sodelovali v vzorcu javnih posvetovanj, in prejelo 2 224 odgovorov. Sodišče je analiziralo odgovore in jih uporabilo za dopolnitev svojih revizijskih ugotovitev. Udeleženci so ocenili svojo stopnjo zadovoljstva z vsako od faz procesa posvetovanja in stopnjo strinjanja s splošnimi izjavami Komisije (*Priloga III*). Udeleženci so dali tudi svoja mnenja in predloge v zvezi s procesom javnega posvetovanja (od *okvira 1* do *okvira 8*)³³. Oddelki poročila, v katerih so predstavljena mnenja anketirancev, so označeni z naslednjim simbolom:

22 Revizijska merila so temeljila na:

- (a) dokumentu OECD z naslovom *Guiding Principles for Open and Inclusive Policy Making*³⁴;

³¹ Generalni direktorat za komuniciranje, Generalni direktorat za informatiko, Generalni direktorat za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo pri Komisiji, Evropski parlament, Evropski odbor regij, evropski varuh človekovih pravic in Odbor za regulativni nadzor (pri Komisiji).

³² Estonija in Nemčija.

³³ V okvirih je naveden izbor mnenj državljanov, kot jih je Sodišče prevedlo v jezik poročila. Izvirne različice vseh izbranih pripomb so na voljo v *Prilogi IV*.

³⁴ <http://www.oecd.org/gov/46560128.pdf>.

- (b) priporočilih OECD o regulativni politiki³⁵;
- (c) smernicah in zbirki orodij Komisije za boljše pravno urejanje.

23 Čeprav Evropsko računsko sodišče za obdelavo osebnih podatkov ne potrebuje soglasja ali odobritve Komisije³⁶, Komisija ni zagotovila nekaterih podatkov, ki jih je Sodišče med revizijo zahtevalo, pri čemer se je sklicevala na svojo razlago pravil o varstvu podatkov. Da bi Sodišče izpolnilo cilje revizije, je v sodelovanju s Komisijo poiskalo alternativne rešitve, ki so zahtevale precej časa in virov, kar je upočasnilo proces poročanja.

³⁵ <https://www.oecd.org/governance/regulatory-policy/49990817.pdf>.

³⁶ Člen 287(3) PDEU: „Druge institucije Unije, vsi organi, ki vodijo računovodske evidence prihodkov ali odhodkov v imenu Unije, vse fizične ali pravne osebe, ki prejemajo plačila iz proračuna, [...] pošljejo Računskemu sodišču na njegovo zahtevo vso dokumentacijo ali vse podatke, ki so potrebni za izvršitev njegove naloge.“

Opažanja

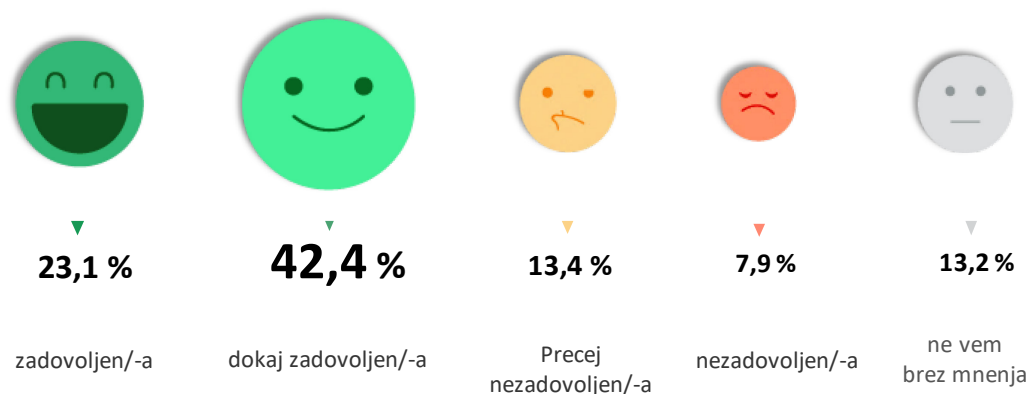
Okvir Komisije za javna posvetovanja

Udeleženci na splošno zadovoljni s procesom posvetovanja

24 Rezultati ankete o dojemanju, ki jo je izvedlo Sodišče, so pokazali, da je na splošno 65,5 % udeležencev, ki so potrdili svoje sodelovanje v enem od javnih posvetovanj iz vzorca, menilo, da je bil proces posvetovanja zadovoljiv ali dokaj zadovoljiv ([slika 4](#)).

Slika 3 – Splošno zadovoljstvo s procesom Komisije za javna posvetovanja

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

25 Rezultati ankete kažejo, da so udeleženci prepoznali splošni cilj procesa javnih posvetovanj, tj. omogočanje državljanom, da prispevajo k oblikovanju politik (odstavek [03](#)). V odgovor na vprašanje, zakaj so sodelovali v javnem posvetovanju Komisije, so anketiranci kot tri najpomembnejše razloge navedli, da:

- so želeli vplivati na zakonodajni izid (58 %),
- jih je zanimala tema (56 %) in
- so menili, da je sodelovanje del njihove državljanske odgovornosti (49 %).

Anketiranci so cenili možnost, da sodelujejo pri pripravi zakonodaje EU in v demokratičnem procesu, ki spodbuja aktivno državljanstvo EU

26 Trije vidiki, ki so jih anketiranci najbolj cenili pri javnem posvetovanju, pri katerem so sodelovali, so bili (**okvir 1**):

- o javno posvetovanje je državljanom omogočilo, da sodelujejo pri pripravi zakonodaje EU,
- o pomagalo je okrepiti demokratično legitimnost EU in
- o prispevalo je k razvoju evropskega državljanstva.

Okvir 1

Primeri odgovorov državljanov: vseč jim je bilo, da lahko prispevajo v javnih posvetovanjih

Državljan 1: „Priložnost izraziti svoje mnenje zunaj volitev in tako prispevati k oblikovanju Evrope.“ (Izvirnik v nemščini.)

Državljan 2: „Priložnost izraziti svoje mnenje neposredno, brez posrednikov.“ (Izvirnik v italijanščini.)

Državljan 3: „Priložnost, da kot kmet izrazim svoje misli in želje.“ (Izvirnik v latvijščini.)

Primeri odgovorov državljanov: Vseč jim je bilo, da so javna posvetovanja demokratična

Državljan 4: „Razen volitev v Evropski parlament je le malo priložnosti za vplivanje na to, kako se EU spoprijema s težavami, zato prispevanje v okviru javnih posvetovanj EU pomaga zapolniti demokratično vrzel.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 5: „... Da se to celo dogaja! Pomemben mejnik na poti k demokratizaciji EU.“ (Izvirnik v nemščini.)

Državljan 6: „Ta vrsta posvetovanja se mi zdi zanimiva, če se le rezultati uporabljajo za sprejemanje odločitev in če posvetovanja ne potekajo samo v času volitev. Preiti moramo na oblike neposredne demokracije. Zaradi predstavniške demokracije izgubljammo zanimanje: z vsakimi volitvami se povečuje število tistih, ki ne volijo. To se mi zdi resen problem.“ (Izvirnik v španščini.)

Primeri odgovorov državljanov: Všeč jim je bilo, da javna posvetovanja spodbujajo dejavno evropsko državljanstvo

Državljan 7: „Priložnost izraziti svoje mnenje kot evropski državljan.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 8: „Končno sem se počutil kot evropski državljan.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 9: „Da se vpraša za mnenje „navadnih“ državljanov in malih podjetij.“ (Izvirnik v hrvaščini.)

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

Okvir Komisije izpolnjuje visoke standarde, vendar je premajhen poudarek na spremljanju in oceni

27 Okvir Komisije za posvetovanja je opredeljen v njenih smernicah in zbirki orodij za boljše pravno urejanje. Te so bile sprejete maja 2015. Julija 2017 je Komisija odobrila posodobljen sklop smernic, v katerem so bila potrjena in pojasnjena splošna pravila o tem, kako naj bi se Komisija posvetovala z državljani.

28 V skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje bi bilo treba posvetovanja izvajati ob upoštevanju štirih splošnih načel³⁷:

- (1) **udeležba:** sprejetje vključujočega pristopa z izvajanjem čim širših posvetovanj;
- (2) **odprtost in odgovornost:** zagotovitev preglednosti procesa posvetovanja in njegovega vpliva na oblikovanje politike za vključene akterje in javnost;
- (3) **uspešnost:** posvetovanje v času, ko lahko mnenja državljanov še pomenijo pomemben prispevek, ob upoštevanju sorazmernosti in posebnih omejitev;
- (4) **skladnost:** zagotavljanje skladnosti procesa posvetovanja v vseh službah ter vrednotenje, pregled in nadzor kakovosti.

29 Ta štiri splošna načela dopolnjujejo standardi³⁸, ki veljajo za tri faze procesa posvetovanja ([slika 3](#)). Na podlagi teh načel in standardov je OECD Komisijo uvrstil na prvo mesto na področju sodelovanja deležnikov (odstavek [08](#)).

³⁷ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 70 (2015, str. 65).

³⁸ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 70 in 71 (2015, str. 65 in 66).

30 Sodišče je okvir Komisije primerjalo z vodilnimi načeli OECD za odprto in vključujoče oblikovanje politik ter s priporočili OECD o regulativni politiki. Ugotovilo je, da zasnova okvira Komisije za javna posvetovanja na splošno prispeva k vključujočemu zakonodajnemu procesu in preglednim javnim posvetovanjem, zgodnjemu sodelovanju državljanov in skladnosti procesa posvetovanja. Vendar so pri spremljanju in oceni še možne izboljšave. Smernice Komisije za boljše pravno urejanje ne zajemajo:

- (a) spremljanja in sporočanja posebnih kazalnikov za posamezna javna posvetovanja na ravni generalnega direktorata in na ravni Komisije na splošno;
- (b) metodologije za ocenjevanje stroškov, povezanih z javnimi posvetovanji, in
- (c) sistematične ocene tega, ali javna posvetovanja dosegajo vse svoje cilje.

31 V skladu s smernicami Komisije je izvedba sorazmerne interne ocene kakovosti procesa posvetovanja dobra praksa³⁹. Zbiranje informacij o kakovosti javnih posvetovanj prispeva k pridobivanju informacij o izpolnjevanju strategije posvetovanja in njenih ciljev. Poleg tega sistematične ocene, osredotočene na doseganje ciljev, prispevajo k opredelitvi primerov dobre prakse in učenju na podlagi preteklih izkušenj, da se izboljšajo prihodnja posvetovanja.

32 Sodišče je ugotovilo, da je bilo v le dveh od 26 pregledanih primerov opravljeno interno vrednotenje za učenje na podlagi preteklih izkušenj, pri čemer so bili uporabljeni nekateri kazalniki. Primeri dobre prakse za kazalnike, uporabljene v eni od obiskanih držav članic, zajemajo število prispevkov, raznolikost udeležencev (npr. kategorije deležnikov, kraj izvora ali bivališča, uporabljeni jeziki), čas, potreben za pripravo in izvajanje posvetovanja ter poročanje o njem, ter stopnjo zadovoljstva udeležencev.

Priprava izbranih javnih posvetovanj in udeležba v njih

33 Pri tem, kako je Komisija pripravila (vključno s strategijo posvetovanja) in izvedla izbrana javna posvetovanja (fazi 1 in 2 na [sliki 3](#)), je Sodišče preučilo naslednje vidike:

- (a) informacije, ki jih državljani prejmejo o razlogih za posvetovanje;
- (b) dejavnosti in uporabljene komunikacijske kanale za zagotavljanje, da so državljani obveščeni o posvetovanju;

³⁹ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 88 (2015, str. 85).

- (c) jezik, uporabljen za posvetovanje, in prijaznost vprašalnikov do bralcev;
- (d) časovno razporeditev in trajanje posvetovanj.

34 Na splošno je Sodišče ugotovilo, da so bili priprave in izvajanje javnih posvetovanj Komisije, ki jih je pregledalo, zadovoljivi, pri čemer je opredelilo nekatera področja, na katerih so potrebne izboljšave, da bi se zagotovila enostavna in uspešna udeležba državljanov.

Strategije posvetovanja niso vedno dobro pripravljene in objavljene

Predhodno obveščanje in povratne informacije o prihodnjih dejavnostih posvetovanja

35 Dokument, imenovan kažipot ali začetna ocena učinka, je prvi korak pri pojasnjevanju državljanom, zakaj Komisija pripravlja določeno pobudo in kaj je njen namen. V skladu s smernicami Komisije bi morale biti v kažipotu ali začetni oceni učinka opredeljene predvidene dejavnosti posvetovanja, dokument pa bi moral biti že v zgodnji fazi objavljen na spletnem portalu Komisije „Povejte svoje mnenje“⁴⁰.

36 Namen objave kažipota ali začetne ocene učinka je državljanu obvestiti o načrtovanih pobudah in dejavnostih posvetovanja Komisije ter vnaprej načrtovati njihovo udeležbo⁴¹.

37 V skladu z zbirko orodij Komisije za boljše pravno urejanje iz julija 2017 javna posvetovanja ne bi smela biti organizirana pred objavo ustreznega kažipota ali začetne ocene učinka⁴². V smernicah in zbirki orodij Komisije ni določeno, koliko pred javnim posvetovanjem morajo biti objavljeni ti dokumenti. Navedeno je zgolj, da morajo biti kažipoti ali začetne ocene učinka končani in objavljeni čim prej ter vključevati opis načrtovane strategije posvetovanja⁴³.

⁴⁰ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 91 (2015, str. 91) in zbirka orodij 2017, str. 38.

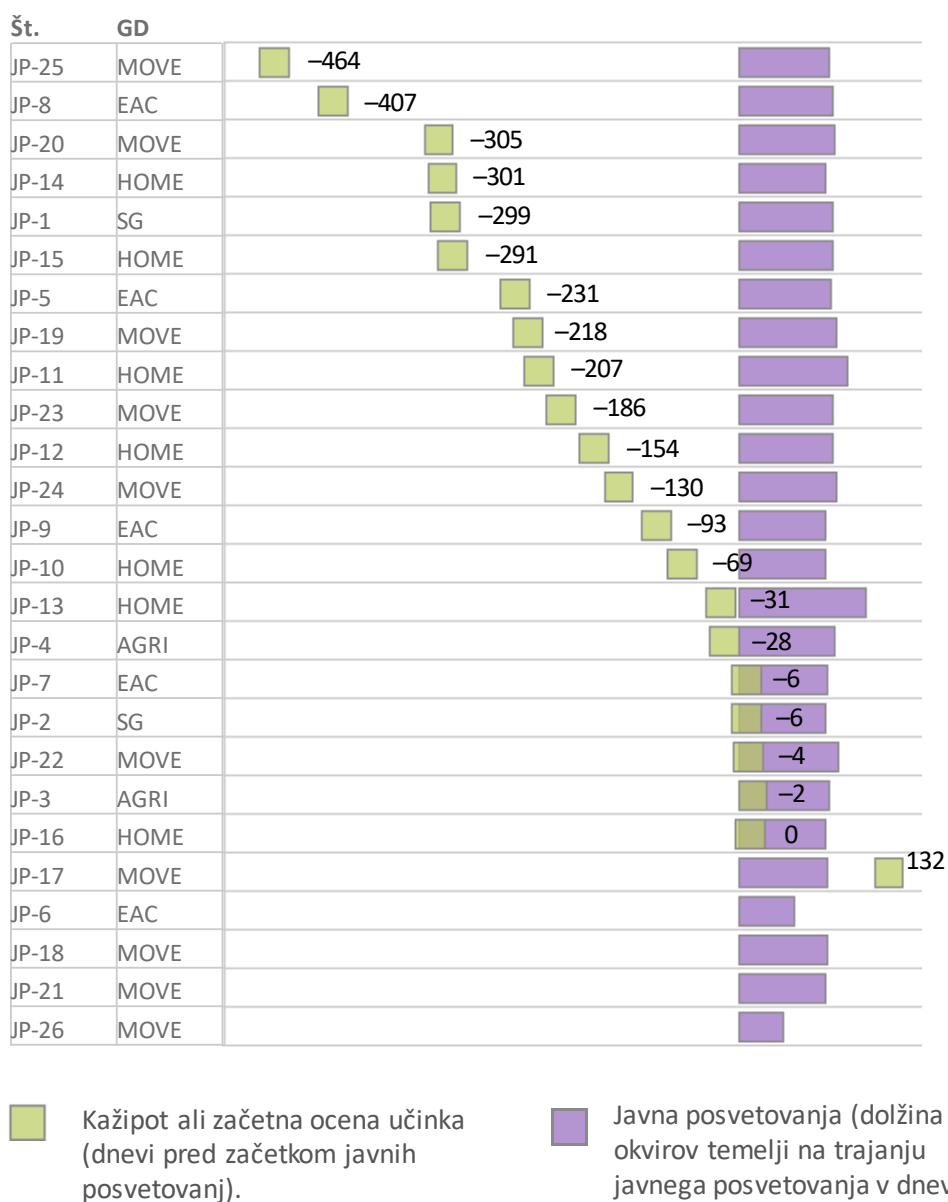
⁴¹ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 91 (2015, str. 91).

⁴² *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 37.

⁴³ *Better Regulation guidelines*, 2017, str. 7 in 67.

38 V času priprave in na začetku izvajanja več javnih posvetovanj iz vzorca zahteva po predhodni objavi kažipota ni veljala. Komisija je kažipote ali začetne ocene učinka, vključno z opisom strategije posvetovanja, pripravila za 22 od 26 javnih posvetovanj iz vzorca. Od tega jih je le 16 objavila vsaj štiri tedne pred začetkom javnega posvetovanja, da bi preprečila prekrivanje med rokom za podajanje povratnih informacij (odstavek 39) in začetkom javnega posvetovanja. Kadar so bili kažipoti ali začetne ocene učinka na voljo pred začetkom javnega posvetovanja, so bili v povprečju objavljeni pol leta pred tem (*slika 5*).

Slika 4 – Razpoložljive predhodne informacije o prihodnjih dejavnostih posvetovanja so se močno razlikovale

39 Po objavi kaŝipotov ali začetnih ocen učinka imajo državljani na voljo štiri tedne, da podajo povratne informacije⁴⁴. Sodišče je ugotovilo, da so bile od šestih kaŝipotov ali začetnih ocen učinka, objavljenih leta 2017⁴⁵, povratne informacije podane v štirih primerih (v povprečju 22 prispevkov s povratnimi informacijami).

40 V treh od štirih primerov je bilo število prejetih prispevkov s povratnimi informacijami v primerjavi s številom prispevkov, prejetih v okviru javnih posvetovanj, zelo nizko. V okviru začetne ocene učinka o posvetovanju o posodobitvi in poenostavitvi skupne kmetijske politike je bilo na primer podanih deset prispevkov s povratnimi informacijami, medtem ko je bilo v okviru javnega posvetovanja zbranih 63 000 odgovorov⁴⁶. Komisija je potrdila, da omejeno število prispevkov s povratnimi informacijami pomeni, da je treba še naprej izboljševati ozaveščenost o orodjih EU in njihov doseg⁴⁷.

Ključni elementi strategije posvetovanja

41 Strategija posvetovanja se pripravi po kaŝipotih ali začetnih ocenah učinka. Namen strategije je zasnovati uspešen in učinkovit pristop k posvetovanju.

42 Strategija posvetovanja mora biti zaključena in posodobljena na podlagi pripomb, prejetih v obdobju za zbiranje povratnih informacij. Sodišče ni odkrilo dokazov, da so se prispevki s povratnimi informacijami upoštevali pri strategijah posvetovanja (npr. pri odločanju o dejavnostih posvetovanja ali zasnovi vprašalnikov).

43 Strategija posvetovanja bi morala biti objavljena ali opisana na spletnem mestu za posvetovanje za zadevno pobudo, ki jo vodi pristojni generalni direktorat⁴⁸. Zajemati bi morala naslednje ključne elemente⁴⁹:

- o obseg in cilje posvetovanja,

⁴⁴ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 37, 38 in 438 (2015, str. 264, 280 in 305).

⁴⁵ Kaŝipoti in začetne ocene učinka so bili na portalu „Povejte svoje mnenje“ prvič objavljeni leta 2017.

⁴⁶ Poleg tega je bila organizirana velika kampanja, v okviru katere je bilo podanih 260 000 odgovorov.

⁴⁷ COM(2019) 178, str. 12.

⁴⁸ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 380 (2015, str. 303).

⁴⁹ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 379 (2015, str. 61 in 301).

- o opredelitev deležnikov,
- o predvidene dejavnosti posvetovanja ter
- o časovno razporeditev in jezikovno ureditev.

44 Sodišče je ugotovilo, da je bilo le 12 od 22 posvetovalnih strategij, ki so bile pripravljene, objavljenih na spletnem mestu Komisije za ustrezno pobudo. Po mnenju Sodišča je verjetneje, da bi se državljani počutili vključeni, če bi imeli v pripravljalni fazi pravočasne informacije o cilju javnega posvetovanja in predvideni uporabi rezultatov, kar bi prispevalo tudi h kakovosti odgovorov.

45 Komisija pred javnim posvetovanjem o poletnem času na primer ni niti pripravila posvetovalne strategije niti podala predhodnih informacij razen za spremljanje resolucije Evropskega parlamenta. Ker morajo biti državljani v pripravljalni fazi obveščeni o cilju posvetovanja in predvideni uporabi rezultatov, bi pomanjkanje tovrstnih informacij zelo verjetno vplivalo na izid, in sicer ne le v zvezi s stopnjami splošne in regionalne udeležbe, temveč tudi v smislu vsebine. Sodišče je ugotovilo, da je Komisija šele na začetku tega javnega posvetovanja dala na voljo informacije o njegovem cilju.

46 Vseh 22 strategij, ki so bile na voljo, je vsebovalo oddelke o obsegu in ciljih posvetovanj. Vendar je Komisija za vse svoje dejavnosti posvetovanja zastavila le splošne cilje. Za javna posvetovanja so bili najpogosteje uporabljeni cilji „splošni javnosti in deležnikom zagotoviti priložnost, da izrazijo svoja mnenja o elementih, pomembnih za oceno področja, za katero se izvaja posvetovanje z deležniki“, „zbrati mnenja“ in „zbrati mnenja nestrokovnih večjih skupin deležnikov“. V drugih primerih je bil cilj opisan na splošno: „javna in ciljno usmerjena posvetovanja bodo temeljni vir vhodnih informacij“.

47 V smernicah Komisije je navedeno, da je opredelitev deležnikov pogoj za uspešno zbiranje informacij in omogočanje deležnikom, da prispevajo k oblikovanju politik EU. Zato bi jih bilo treba kategorizirati (ali prednostno razvrstiti) v skladu z njihovo stopnjo interesa in vpliva na podlagi matrike za razvrščanje deležnikov⁵⁰. Komisija je matriko za razvrščanje deležnikov pripravila v 18 od 26 javnih posvetovanj. Od preostalih osmih primerov je bilo pet takih, ki so vsebovali nestrukturirane informacije o deležnikih, in trije, ki niso vsebovali teh pomembnih informacij (niti strukturiranih niti

⁵⁰ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 385 (2015, str. 313).

nestrukturiranih), potrebnih za naslednjo fazo, tj. za izbor ustreznih posvetovalnih dejavnosti⁵¹.

48 Javna posvetovanja so lahko, kadar je to ustrezno, dopolnjena z drugimi dejavnostmi posvetovanja, da bi vključili vse zadevne deležnike in ciljno obravnavali potencialne vrzeli v informacijah⁵². To je pomembno, da se komunikacijski kanali prilagodijo potrebam vseh ciljnih skupin in zagotovi, da imajo vse zadevne strani priložnost izraziti svoje mnenje⁵³. Prav tako je treba na koncu procesa posvetovanja primerjati rezultate različnih dejavnosti posvetovanja, da se opredelijo medsebojne soodvisnosti, skladnosti in protislovja v prispevkih in glavnih kategorijah deležnikov. V nobeni od strategij posvetovanja, ki jih je pregledalo Sodišče, ni bilo pojasnjeno, kako bodo javna posvetovanja dopolnjevala druge dejavnosti posvetovanja.

49 V štirih strategijah posvetovanja ni bila opredeljena načrtovana jezikovna ureditev. V teh štirih primerih so bili prevodi pripravljeni pozno in na začetku posvetovanj niso bili na voljo javnosti. V treh drugih primerih je bila jezikovna ureditev v strategijah le delno opredeljena, in sicer le v zvezi z jezikom vprašalnikov ali povratnih informacij.

Po mnenju anketirancev namen javnih posvetovanj ni bil jasen

50 Rezultati ankete Sodišča so potrdili, da bi lahko Komisija izboljšala predstavitev svojih ciljev in obveščanje o njih ter opredelitev deležnikov za javna posvetovanja. Splošni vtis anketirancev je bil, da namen javnih posvetovanj ni jasen (**okvir 2**).

Okvir 2

Primeri odgovorov državljanov: po njihovem mnenju namen javnih posvetovanj ni bil jasen

Državljan 10: „Težko je vedeti, kako se bodo konkretno uporabljali.“ (Izvirnik v francoščini.)

Državljan 11: „To daje vtis, da gre za simbolično raziskavo.“ (Izvirnik v nemščini.)

Državljan 12: „... gre LE za simbolično posvetovanje, ki se zdi gola formalnost in še ni resničen element participativne demokracije ... Vendar pa je to zagotovo priložnost za ponovno ožvitev sanj in evropskega projekta, kajne? V nasprotnem primeru se bo

⁵¹ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 391 (2015, str. 7).

⁵² *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 391 in 394 (2015, str. 59 in 280).

⁵³ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 7 in 376 (2015, str. 7).

vrzel med državljani in evrokrati še naprej večala, kar pa lahko koristi samo evroskeptikom in populistom.” (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 13: „... Kakšen smisel ima v teh razmerah to, da zapravljamo čas za ta posvetovanja?” (Izvirnik v bolgarščini.)

Državljan 14: „... Ni se mi zdelo smiselno sodelovati.” (Izvirnik v portugalsščini.)

Državljan 15: „Ni vedno jasno, ali je navadnim državljanom dovoljeno, da sodelujejo, oziroma ali so k temu spodbujeni. V zvezi s tem bi morali prilagoditi komuniciranje.” (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 16: „Navadni ljudje močno dvomijo v korist tega, kako izvajate posvetovanja, saj tega ne razumejo povsem in ne verjamejo, da bo njihove prispevke nekdo prebral, kaj šele upošteval. Prav tako so trdno prepričani, da so želje mednarodnih korporacij edine, ki bodo upoštevane.” (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 17: „... EU nima posluha za navadne evropske državljane.” (Izvirnik v nizozemščini.)

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

Javna posvetovanja z različnimi stopnjami udeležbe

51 Posvetovanja, ki potekajo na spletu, so primerna za širša posvetovanja. V smernicah Komisije je navedeno, da je najučinkovitejša kombinacija različnih komunikacijskih kanalov. V zvezi z doseganjem državljanov na oddaljenih in podeželskih območjih s slabšim dostopom do interneta je v smernicah Komisije priporočeno le sodelovanje s predstavništvu Komisije in mrežo Europe Direct⁵⁴ pri določanju ustreznih orodij in kanalov⁵⁵.

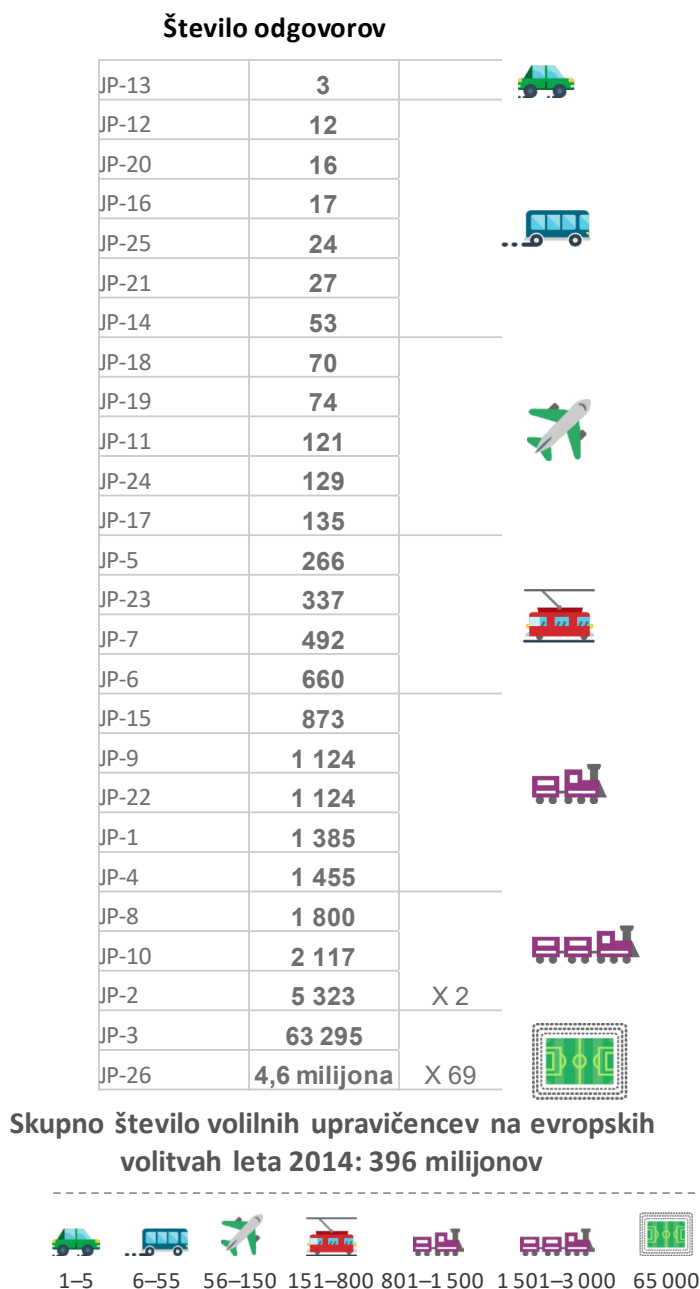
52 Pregledani generalni direktorati so v več kot polovici (16) od 26 primerov v vzorcu izbirali med raznolikimi komunikacijskimi kanali. Na splošno so se izbrani načini in kanali komuniciranja (vključno z družbenimi mediji) ter njihov obseg med generalnimi direktorati in javnimi posvetovanji znatno razlikovali. Sodišče je ugotovilo, da so bile stopnje udeležbe zelo različne.

⁵⁴ Informacijske točke v vseh državah EU: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sl.

⁵⁵ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 399 in 400.

53 V vseh desetih primerih z največjim številom odgovorov so bili uporabljeni raznoliki komunikacijski kanali. Vendar je bilo v drugih dveh primerih (vrednotenje in nova pobuda o zelo tehnični temi) kljub raznolikim komunikacijskim kanalom, ki so se uporabljali, zbranih le 24 oziroma 17 odgovorov. Trije primeri z najmanj odgovori so bila tri vrednotenja, pri katerih generalni direktorati niso uporabili raznolikih komunikacijskih kanalov. Na [sliki 6](#) je ponazorjeno število anketirancev za 26 javnih posvetovanj, ki jih je pregledalo Sodišče.

Slika 5 – Število prejetih odgovorov za izbrana javna posvetovanja

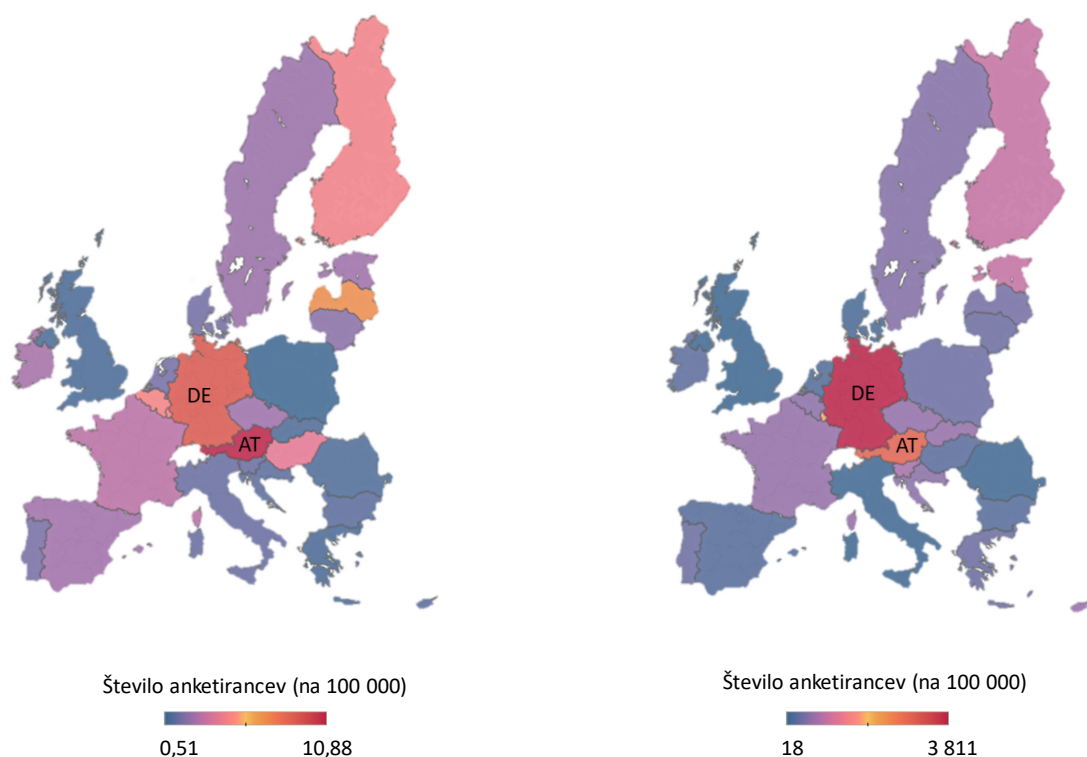

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Komisije

54 Čeprav je za sodelovanje z državljani na voljo vrsta orodij, je Komisija menila, da celoten potencial v zvezi s stopnjo udeležbe še ni dosežen. Navedla je tudi, da „nekateri deležniki še vedno ne želijo ali ne morejo sodelovati“, in priznala, da je nizka stopnja udeležbe problem⁵⁶. V sporočilu Komisije o pregledu stanja na področju boljšega pravnega urejanja je bilo potrjeno, da gre za trajno težavo⁵⁷.

55 Sodišče je v vzorcu javnih posvetovanj analiziralo porazdelitev udeležencev po državah v absolutnem smislu ter relativno glede na prebivalstvo držav članic (*Priloga V*). V absolutnem smislu so večino odgovorov prispevali prebivalci Nemčije. Relativno glede na prebivalstvo držav članic je bila na prvem mestu Avstrija in na drugem Nemčija. V primeru javnega posvetovanja o poletnem času, pri katerem je bilo zbranih 4,6 milijona odgovorov, je bila porazdelitev podobna (70 % odgovorov iz Nemčije in 6 % iz Avstrije), pri čemer sta ti državi na prvem in drugem mestu tudi relativno glede na prebivalstvo držav članic (3,8 % oziroma 2,9 %) (*slika 7*).

Slika 6 – Visoka udeležba prebivalcev Avstrije in Nemčije

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Komisije

⁵⁶ COM(2017) 651 final.

⁵⁷ COM(2019) 178, str. 16.

56 V primeru javnega posvetovanja o poletnem času so ukrepi Komisije za komuniciranje in oglasi v družbenih medijih vzbudili veliko pozornosti v različnih medijih in državah. Med posvetovanjem je Komisija želela spodbuditi sodelovanje v drugih državah, ne le v Nemčiji, zato je organizirala plačane promocijske kampanje v državah EU-26 (razen Nemčije in Združenega kraljestva), pri čemer se je osredotočila na devet držav z zelo nizko zastopanostjo (vključno z oglasi v lokalnih jezikih). Poleg tega so predstavništva Komisije v državah članicah aktivno prispevala z objavami na Facebooku in Twitterju. V odstotkih so se prispevki iz držav EU-26 povečali za približno 30 %. Kljub temu je geografska porazdelitev odgovorov ostala neuravnotežena v celotnem obdobju posvetovanja. Komisija je v poročilu o rezultatih tega javnega posvetovanja pojasnila razliko v porazdelitvi odgovorov med državami članicami.

Anketiranci so za javna posvetovanja pogosto izvedeli prek skupin civilne družbe

57 Sodišče je v anketi udeležence vprašalo, kako so izvedeli za javna posvetovanja Komisije. Številni anketiranci so poudarili, da so za posvetovanja izvedeli prek organizacij civilne družbe ali nevladnih organizacij in da sicer v njih ne bi sodelovali (*okvir 3*).

Okvir 3

Primeri odgovorov državljanov: nekateri državljani ne bi sodelovali, če ne bi prejeli informacij od organizacij civilne družbe ali nevladnih organizacij

Državljan 18: „Zanj sem izvedel prek skupine civilne družbe, katere član sem. Nikjer drugje nisem videl nobenih drugih informacij o tem posvetovanju niti o drugih, ki jih naštevate. Izvajanje posvetovanja ni smiselno, če ljudje zanj ne vedo.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 19: „Morda bi bilo treba posvetovanja oglaševati širše med splošno javnostjo. Če nisi član nevladne ali katere druge organizacije, pogosto ne veš zanje.“ (Izvirnik v nizozemščini.)

Državljan 20: „... Če ne bi bilo organizacij in fundacij, ne bi nikoli komentiral nobene teme, ker ne bi nič prišlo do mene, npr. vprašalniki.“ (Izvirnik v poljščini.)

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

58 Sodišče je anketirance vprašalo, kje so dobili informacije o tem, da bo organizirano javno posvetovanje (možnih je bilo več odgovorov). Od vseh možnih deležnikov in medijev so bile organizacije civilne družbe z 48 % na prvem mestu glede

zmožnosti za ozaveščanje državljanov. Drugi pomembni viri informacij so bili novice in članki (29 %), spletno mesto Komisije (17 %) in družbeni mediji Komisije (13 %).

Anketiranci želijo obsežnejše obveščanje o javnih posvetovanjih

59 Sodišče je anketirance vprašalo, kako bi izboljšali pristop Komisije k doseganju državljanov in deležnikov. Od 2 224 anketirancev jih je 1 184 (53 %) podalo predloge za uspešnejše ozaveščanje.

60 Sodelujoči v anketi so menili, da je treba dejavnosti posvetovanja obširno oglaševati, da bi dosegli večjo prepoznavnost procesa in obveščanje o njem ter tako omogočili, da sodeluje več ljudi. Prav tako so navedli, da bi morali aktivneje oglaševati prek družbenih medijev, televizije, tiska (npr. časopisov) in celo elektronske pošte. Poudarili so tudi, da bi morala Komisija nacionalne in regionalne vlade bolj vključiti v obveščanje o javnih posvetovanjih. Poleg tega je bilo na vseh področjih pričakovano boljše komuniciranje in sodelovanje med državami članicami in EU ([okvir 4](#)).

Okvir 4

Primeri odgovorov državljanov: želijo večjo prepoznavnost in več obveščanja

Državljan 21: „Želim si, da bi lahko aktualne teme Evropske komisije zasledil v dnevnem časopisu. Rad bi tudi, da bi se o tekočih anketah poročalo po radiu, televiziji in v časopisu.“ (Izvirnik v nemščini.)

Državljan 22: „Čeprav sem star 31 let, sem javna posvetovanja EU odkril na Facebooku. Zdi se mi škoda, da o njih ne izvemo v šoli ali kje drugje. Potrebno je več komunikacije o EU in njeni prihodnji zakonodaji.“ (Izvirnik v francoščini.)

Državljan 23: „Ljudem po elektronski pošti pošljite novice o politikah, ki jih zanimajo.“ (Izvirnik v grščini.)

Državljan 24: „Poleg doseganja državljanov elektronsko so pomembne tudi javne kampanje, ki omogočajo sodelovanje tistih državljanov, ki jih to najbolj zanima.“ (Izvirnik v češčini.)

Državljan 25: „Več informacij o teh anketah na različnih lokacijah! Dober primer bi bilo na primer, če bi bile te raziskave – in pobude državljanov v celotni EU – vidne na istem spletnem mestu kot finske državljanske in občinske pobude.“ (Izvirnik v finščini.)

Državljan 26: „Mislim, da mora EU (še) tesneje sodelovati z vladami držav članic, da bi se prepričala, da ta posvetovanja dosežejo širšo javnost. Trenutno imam občutek, da so s posvetovanji seznanjeni le ljudje, ki se že dejavno zanimajo za politiko EU.“

Potrebna so večja prizadevanja, da bi pritegnili splošno javnost.” (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 27: „Malo navdušenja in sodelovanja v teh procesih na strani vlad.” (Izvirnik v španščini.)

Državljan 28: „Menim, da nacionalni parlamenti pri tem premalo sodelujejo.” (Izvirnik v nizozemščini.)

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

Potreba po široki jezikovni pokritosti in uporabnikom prijaznejših vprašalnikov

Jezikovna pokritost

61 Jeziki, ki se uporabljajo pri posvetovanjih, so ključni za dostopnost. V smernice Komisije za boljše pravno urejanje iz leta 2015 je bilo vključeno priporočilo, naj zahteve glede prevajanja temeljijo na obsegu in dosegu zadevne metode posvetovanja⁵⁸. Aprila 2017 je Generalni sekretariat Komisije objavil nadaljnja navodila⁵⁹, vključno z naslednjima ukrepoma:

- javna posvetovanja (vprašalniki in vsi spremni dokumenti) o prednostnih pobudah, vključenih v letni delovni program Komisije (Priloga I), je treba prevesti v vse uradne jezike EU,
- vprašalniki in vsi spremni dokumenti za vsa druga javna posvetovanja morajo biti na voljo vsaj v angleščini, francoščini in nemščini.

62 Posodobljene smernice iz leta 2017 so vključevale priporočilo, naj se na splošno posvetovalni dokumenti prevedejo v čim več jezikov oziroma v kolikor jezikov je izvedljivo in ustrezno, odvisno od obsega in ciljne skupine posvetovanja⁶⁰. V smernicah je bilo pojasnjeno, da je treba dokumente o javnem posvetovanju za pobude iz Priloge I k delovnemu programu Komisije prevesti v vse uradne jezike EU⁶¹. Poleg tega naj bi Generalni sekretariat stalno pregledoval strategije posvetovanja, da bi opredelil dejavnosti posvetovanja – zlasti tiste, ki so v splošnem javnem interesu –, ki bi jih bilo

⁵⁸ *Better Regulation Toolbox*, 2015, str. 314.

⁵⁹ *Language coverage of public consultations launched by the Commission*, 28. april 2017.

⁶⁰ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 397.

⁶¹ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 397 in 398.

treba prevesti v vse ali nekaj jezikov. Nazadnje je v smernicah določeno, da je treba jezikovne ureditve za dejavnosti posvetovanja pojasniti in utemeljiti v strategiji posvetovanja.

63 Sodišče je ugotovilo, da niso bila določena jasna merila za razvrstitev pobud v kategorijo „splošni javni interes“ ali „drugo“, ki bi morala biti podlaga za odločitev, ali bi bilo treba pobudo prevesti in, v primeru pritrdilnega odgovora, v koliko jezikov. Sodišče je ugotovilo, da je bilo to odvisno zlasti od pristopa, ki ga je uporabil pristojni generalni direktorat ali njegov oddelek za politiko, ali časovnih omejitev. Ugotovilo je tudi, da Komisija pobude razvršča v kategoriji „pomembno“ in „drugo“ za namene potrjevanja. Ker ni natančnih meril za razvrščanje pobud, ni dovolj jasno, katere jezikovne ureditve je treba uporabiti v procesu posvetovanja.

64 Sedem javnih posvetovanj iz vzorca Sodišča se je začelo po tem, ko je aprila 2017 začela veljati nova jezikovna politika Komisije. Šest od teh sedmih vprašalnikov je bilo prevedenih v vse uradne jezike EU, samo trije pa so bili vključeni v delovni program Komisije⁶². Edini preostali vprašalnik je bil preveden v tri jezike.

65 Sodišče je ugotovilo, da je bilo med 19 javnimi posvetovanji, ki so se začela pred začetkom veljavnosti nove jezikovne politike Komisije, šest primerov pobud, ki jih je Komisija razvrstila v kategorijo „pomembno“ in za katere so bili vprašalniki, spletna mesta za javno posvetovanje in referenčni dokumenti na voljo le v angleščini. Od preostalih 13 primerov jih je bilo sedem prevedenih v vse uradne jezike EU, eden v šest jezikov, pet pa jih je bilo na voljo le v angleščini.

66 Sodišče je ugotovilo, da je bilo povprečno število izpolnjenih vprašalnikov večje, če so bili vprašalniki prevedeni v vse jezike EU, kot če so bili na voljo le v angleščini. V vzorcu 26 javnih posvetovanj so bili vprašalniki za 11 od 12 javnih posvetovanj, ki so bili največkrat izpolnjeni, prevedeni v vse jezike EU. V preostalih 14 primerih z najmanjšim številom odgovorov sta bila le dva vprašalnika prevedena v vse jezike EU.

Zasnova vprašalnikov in spremnih dokumentov

67 V smernicah Komisije za boljše pravno urejanje je določeno, da morajo biti vprašanja v vprašalnikih ustrezna, kratka in enostavna ter nevtrarno oblikovana, vprašalniki pa morajo vsebovati ustrezno ravnotežje odprtih in zaprtih vprašanj⁶³. Komisija je Sodišču predložila dokaze, da so bila v 22 od 26 pregledanih javnih

⁶² Vprašalnik iz priloge I in dva iz glavnega besedila.

⁶³ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 402.

posvetovanj vprašanja pred uporabo preskušena. Na splošno je Sodišče ugotovilo, da so bili pregledani vprašalniki dobro pripravljeni in v skladu s smernicami Komisije.

68 Kljub temu je Sodišče ugotovilo, da je bilo nekaj vprašalnikov predolgh ali prezapletenih. Štirje vprašalniki so na primer imeli več kot 50 vprašanj ali pa so bila vprašanja za nekatere kategorije anketirancev. Zato je v enem od teh primerov Komisija lahko uporabila le 1 800 odgovorov, čeprav je poskušalo sodelovati 4 786 anketirancev, saj vsi niso izpolnili vprašalnika v celoti. V enem primeru je bila tema tehnična, povezana z informacijskimi tehnologijami, vendar vprašalnik ni bil oblikovan ločeno za strokovnjake in nestrokovnjake. Z različnimi sklopi vprašanj za obe vrsti anketirancev bi morda zbrali več odgovorov (skupaj je bilo prejetih le 17 prispevkov).

69 Sodišče je ugotovilo, da generalni direktorati, ki jih je obiskalo, v 15 primerih niso razmislili o oblikovanju različnih vprašalnikov za strokovnjake in nestrokovnjake. Čeprav to v smernicah Komisije ni določeno, je Sodišče 11 primerov z manj specifičnimi vprašalniki za nestrokovnjake opredelilo za dobro prakso.

70 V vprašalniku in dokumentaciji, ki sta bila državljanom na voljo za javno posvetovanje o poletnem času, niso bile poudarjene posledice zadevne odločitve posamezne države članice (zlasti če bi se sosednje države odločile drugače). Poleg tega Komisija ni navedla, da bodo rezultati posvetovanja pomembna podlaga za takojšnje oblikovanje zakonodajnega predloga⁶⁴. Po mnenju Sodišča je pomembno, da so morebitni sodelujoči natančno obveščeni o teh posledicah. Neseznanjenost s temi informacijami bi lahko vplivala na izid javnega posvetovanja.

Anketirancem so vseč vprašalniki v vseh jezikih EU, ki so prilagojeni državljanom in vključujejo odprta vprašanja

71 Večina anketirancev (82 %) v anketi Sodišča je bila zadovoljna z jezikom, uporabljenim v procesu posvetovanja. Obstajalo je tudi precejšnje soglasje (92 %), da je za povečanje dosega pomembno, da javna posvetovanja potekajo v vseh 24 uradnih jezikih EU.

⁶⁴ Komisarka Violeta Bulc je 31. avgusta 2018 povedala: „Milijoni Evropejcev so v našem javnem posvetovanju povedali svoje mnenje. Njihovo sporočilo je zelo jasno: 84 % jih želi, da ure ne bi več premikali. Ravnali bomo v skladu s tem in pripravili zakonodajni predlog za Evropski parlament in Svet, ki bosta odločitev sprejela skupaj” (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5302_sl.htm).

72 V zvezi s prijaznostjo vprašalnikov do bralcev je bilo 31 % anketirancev nezadovoljnih, ker so bila vprašanja nejasna ali preveč tehnična. Mnogi anketiranci (76 %) so cenili zlasti možnost za odgovarjanje na odprta vprašanja ([okvir 5](#)).

Okvir 5

Primeri odgovorov državljanov: državljani želijo javna posvetovanja v vseh jezikih EU, ne želijo pa tehničnega jezika

Državljan 29: „Javna posvetovanja bi morala biti takoj po objavi na voljo v vseh 24 jezikih EU, da se vsem državljanom omogoči izpolnjevanje v njihovem jeziku.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 30: „Zgoraj navedeni dokumenti so bili večinoma na voljo le v tujih jezikih. Tak birokratski jezik je že v nemščini zelo zapleten, zato deluje odbijajoče!“ (Izvirnik v nemščini.)

Državljan 31: „Zgoščeno besedilo in upravni žargon: takšni dokumenti bi morali biti jasnejši in napisani v slogu, razumljivem ljudem z običajno izobrazbo.“ (Izvirnik v romunščini.)

Državljan 32: „Vprašanja v novi anketi, ki jo moram izpolniti, bi morala biti v mojem maternem jeziku, torej v danščini. Tudi besedilo bi moralo biti razumljivejše, saj nima vsakdo univerzitetne izobrazbe.“ (Izvirnik v danščini.)

Primeri odgovorov državljanov: vprašalniki morajo biti bolj prilagojeni državljanom

Državljan 33: „Nekateri možni odgovori niso izražali mojih mnenj, pri čemer so preveč poenostavljali zapletene težave ali pa so vprašanja napeljevala k odgovoru.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 34: „Nekatera težavna vprašanja za nestrokovnjake na zadevnem področju – vprašanja niso vedno dostopna.“ (Izvirnik v francoščini.)

Državljan 35: „... Ukrepe je treba prilagoditi ljudem, katerim so namenjeni.“ (Izvirnik v portugalsščini.)

Državljan 36: „Najbolj dostopna mladim, najmanj pa starejšim, ki tehnologijo manj poznajo.“ (Izvirnik v slovenščini.)

Primeri odgovorov državljanov: vseč jim je možnost prostega izražanja mnenja

Državljan 37: „Odprta vprašanja so uporaben način za izražanje podrobnejših mnenj.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 38: „Menim, da namen vprašanj ni bil vedno jasen, zato je bil izjemno pomemben dodaten prostor za pripombe, kjer je bilo odgovor mogoče podrobneje pojasniti.” (Izvirnik v nemščini.)

Državljan 39: „ ... priložnost izraziti proste pripombe in dodati gradivo.” (Izvirnik v švedščini.)

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

Časovni okvir za posvetovanja je izpolnjeval zahtevane standarde

73 V smernicah Komisije za boljše pravno urejanje je navedeno, da je najkrajše obdobje za javno posvetovanje 12 tednov, pri čemer se zelo priporoča to obdobje podaljšati, če se prekriva s prazniki⁶⁵.

74 V 24 od 26 javnih posvetovanj iz vzorca Sodišča je bilo upoštevano 12-tedensko minimalno obdobje za odgovore. V osmih primerih, v katerih je obdobje za odgovore zajemalo (nekatero) poletne praznike, se ta dejavnik ni upošteval. Sodišče je ugotovilo, da je Komisija pri javnem posvetovanju o poletnem času prejela izjemno veliko število prispevkov, čeprav je posvetovanje potekalo v zelo kratkem (šesttedenskem) obdobju poleti.

Anketiranci menijo, da imajo dovolj časa za sodelovanje

75 79 % anketirancev v anketi Sodišča je bilo zadovoljnih s tem, koliko tednov so bili vprašalniki na voljo na spletnem mestu Komisije.

Zagotavljanje informacij o posvetovanjih in izidih

76 Sodišče je preučilo naslednje vidike analize podatkov, ki jo je opravila Komisija, ter način, kako je predstavila informacije o posvetovanjih in izidih (faza 3 na [sliki 3](#)):

- (a) varno zbiranje in obdelava podatkov;
- (b) ustrezna analiza zbranih odgovorov, zlasti v primeru nizke stopnje sodelovanja ali velikih kampanj;
- (c) pregledne in izčrpne informacije o posvetovanjih in izidih.

⁶⁵ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 400 (2015, str. 315 in 318).

77 Na splošno je Sodišče ugotovilo, da so bile analiza javnih posvetovanj Komisije, ki jih je pregledalo, in informacije o njih zadovoljive, opredelilo pa je nekatera področja, na katerih bi bilo mogoče izboljšati preglednost in odgovornost.

Slabosti pri obdelavi podatkov

Informacije o obdelavi podatkov

78 V skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje bi bilo treba anketirance v izjavi o varstvu osebnih podatkov jasno seznanimi z načinom zbiranja in obdelave podatkov⁶⁶. V praksi je bilo treba pred uvedbo enotne izjave o varstvu osebnih podatkov maja 2018 pripraviti posebno izjavo o varstvu osebnih podatkov za vsako javno posvetovanje, ki je vključevalo zbiranje osebnih podatkov, pri čemer ga je bilo treba objaviti na spletnem mestu za javno posvetovanje o pobudi.

79 Spletno mesto za posvetovanje je v 22 od 26 primerov, ki jih je Sodišče pregledalo, vključevalo izjavo o omejitvi odgovornosti s sklici na spletno stran Komisije o varstvu osebnih podatkov in uredbo o varstvu osebnih podatkov (Uredba (ES) št. 45/2001). Vendar na spletnih mestih ni bilo izjav o varstvu osebnih podatkov, s katerimi bi anketirance seznanimi z načinom zbiranja in obdelave podatkov, prav tako pa ni bilo navedeno obdobje hrambe podatkov. Na spletnih mestih za ostala štiri posvetovanja ni bilo izjave o varstvu osebnih podatkov ali izjave o omejitvi odgovornosti.

Tveganja, povezana s tehnologijo

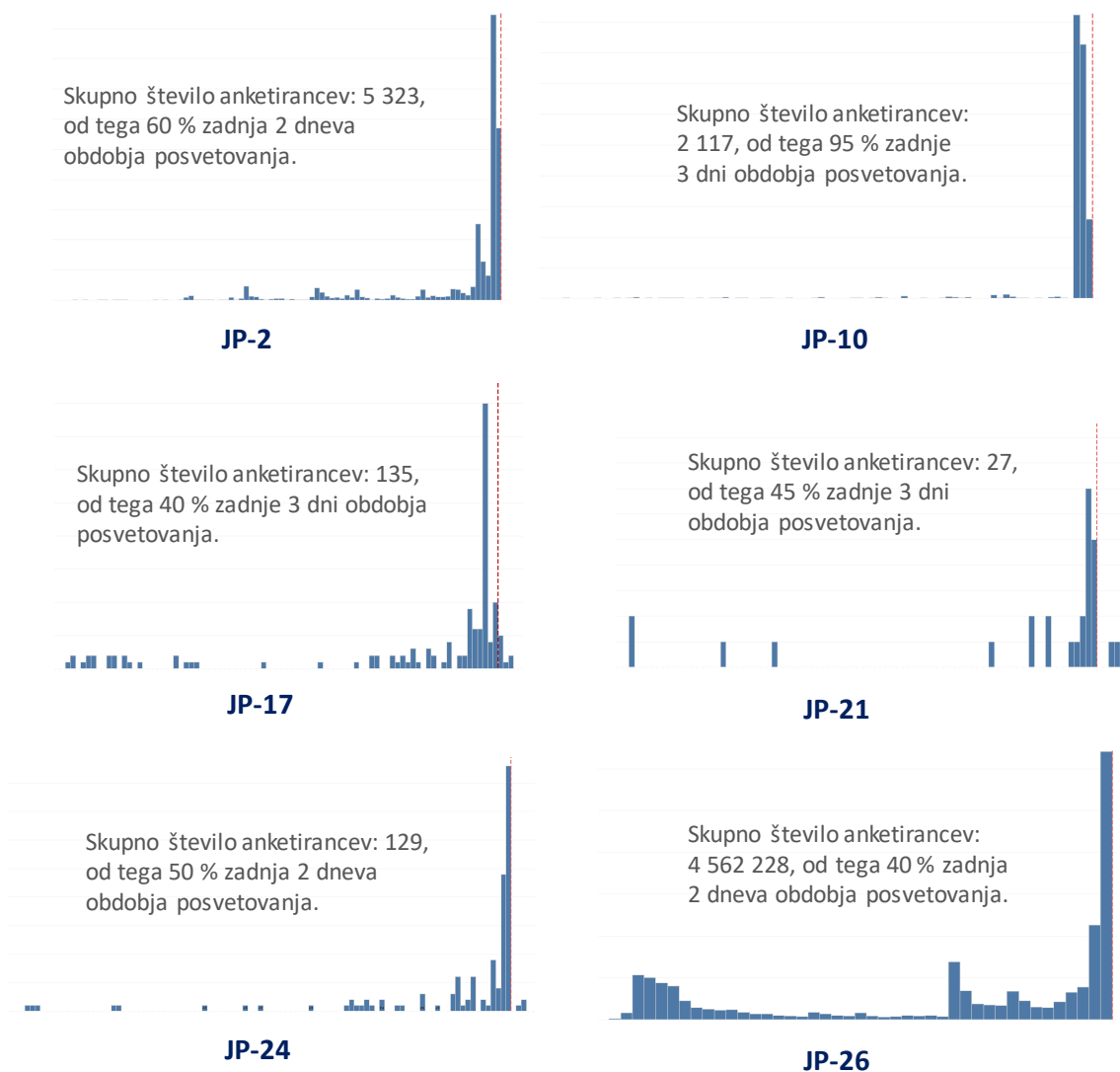
80 Preverjanja, povezana z informacijami in tehnologijo, so zlasti pomembna pri spletnih posvetovanjih, da se zagotovita varnost procesov in verodostojnost prejetih odgovorov. Sodišče je preučilo preverjanja, ki so jih izvedli pregledani generalni direktorati, da bi ocenilo, ali so bili sprejeti ustrezni ukrepi za zmanjšanje tveganj, povezanih s tehnologijo.

81 Komisija je Sodišču predložila informacije o časovnem žigu, iz katerih je razvidno, kdaj so udeleženci oddali svoje prispevke. V šestih od teh 24 primerov je bilo v zadnjih dneh posvetovalnega obdobja prejetih zelo veliko odgovorov, in sicer od 40 % do 95 %.

⁶⁶ Zbirka orodij Komisije 2017, str. 411 (2015, str. 321).

V zvezi z javnim posvetovanjem o poletnem času je bilo 1,3 milijona prispevkov (40 %) oddanih zadnji dan (*slika 8*).

Slika 7 – Nekateri primeri velikega števila odgovorov, predloženih v zadnjem trenutku

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Komisije

82 Po mnenju Sodišča je velik promet povezan z visoko stopnjo tveganja (npr. usklajen kibernetični napad). Sodišče je zato zaprosilo za informacije o preverjanju geolokacije izvornih naslovov IP, osnovnih težav, povezanih z nedosegljivostjo strežnikov (preobremenjenostjo strežnikov), morebitne uporabe katerih koli sredstev anonimnega dostopa do internetnih storitev (omrežja TOR⁶⁷), zaščite proti internetnim

⁶⁷ Brskalnik TOR (čebulno usmerjanje) je spletni brskalnik, namenjen anonimnemu brskanju po spletu in zaščiti proti analizi prometa.

robotom (spletnim robotom) in vseh drugih preverjanjih, ki jih izvaja Komisija za potrditev verodostojnosti odgovorov anketirancev.

83 Komisija podvajanje pri analizi in obdelavi podatkov običajno opredeli kot več kot en odgovor z istim e-naslovom. Tako je bilo na primer pri javnem posvetovanju o poletnem času⁶⁸. Vendar lahko posameznik sodeluje večkrat, če uporabi različne e-naslove. V tem primeru lahko imajo različni prispevki isti izvorni naslov IP, kar bi lahko bil opozorilni znak za podvajanje. Sodišče meni, da bi bilo treba te prispevke preverjati, da se oceni, ali so edinstveni in/ali ne umetno ustvarjeni.

84 Sodišče je zaprosilo za izvirne naslove IP za eno javno posvetovanje. Komisija Sodišču ni zagotovila dostopa do teh informacij, sklicevala pa se je na pravila o varstvu podatkov. Namesto tega je GD DIGIT potrdil, da se je podvojilo pet naslovov IP. Pri drugih javnih posvetovanjih niso niti GD DIGIT niti drugi generalni direktorati pred objavo rezultatov javnih posvetovanj izvedli podobnih preverjanj.

85 Komisija ni predložila informacij o tem, kako se je obravnavala geolokacija izvornih naslovov IP, ali o morebitnem anonimnem dostopu prek omrežja TOR.

86 Za preverjanje, ali podatke vnaša človek ali robot, se uporablja program CAPTCHA. Komisija je program CAPTCHA uporabila kot ukrep proti robotom, da bi preprečila zlorabe v zvezi z udeležbo v javnih posvetovanjih, saj ta program preprečuje samodejno vpisovanje podatkov. Vendar je bilo treba pri javnem posvetovanju o poletnem času program CAPTCHA nadomestiti z drugim mehanizmom zaradi pomislekov glede Googlove uporabe osebnih podatkov.

Pomanjkljivosti pri analizi podatkov

Razlaga podatkov

87 Javno posvetovanje lahko doseže veliko različnih anketirancev, ki prostovoljno predložijo povratne informacije, pri čemer prispevajo zlasti aktivni in zainteresirani državljani EU. V smernicah Komisije za boljše pravno urejanje je pojasnjeno, da podatki, zbrani v okviru javnih posvetovanj, ne zagotavljajo reprezentativnega mnenja

⁶⁸ SWD(2018) 406 final, str. 3.

prebivalcev EU⁶⁹. Anketiranci se za sodelovanje namreč odločijo sami, kar pomeni, da odgovori ne temeljijo na reprezentativnem vzorcu⁷⁰.

88 Javno posvetovanje o poletnem času je potekalo od 4. julija do 16. avgusta 2018, oddanih pa je bilo 4,6 milijona odgovorov iz vseh 28 držav članic. Komisija je te rezultate obravnavala kot pomembno podlago za oblikovanje zakonodajnega predloga. Komisarka Violeta Bulc je 31. avgusta 2018 povedala: „Milijoni Evropejcev so v našem javnem posvetovanju povedali svoje mnenje. Njihovo sporočilo je zelo jasno: 84 % jih želi, da ure ne bi več premikali. Ravnali bomo v skladu s tem in pripravili zakonodajni predlog za Evropski parlament in Svet, ki bosta odločitev sprejela skupaj.”⁷¹

89 Sodišče meni, da bi morala Komisija dejstvo, da je 84 % anketirancev v posvetovanju o poletnem času glasovalo za opustitev premikanja ure dvakrat letno, postaviti v kontekst. Skupaj je sodeloval manj kot 1 % vseh državljanov EU, v absolutnem smislu pa je 70 % odgovorov prihajalo iz ene države članice. Poleg tega je Komisija svoj predlog opustitve premikanja ure v Evropi oblikovala, ne da bi najprej izvedla ustrezno oceno prednosti in slabosti različnih možnosti.

„Kampanjski” odgovori

90 Kadar več anketirancev v javnem posvetovanju navede isti odgovor, gre za naključje ali del usklajene kampanje. Kampanje so lahko zelo uspešne pri vzburjanju zanimanja med državljani in poudarjanju ključnih sporočil za oblikovalce politik. Hkrati pa so tudi izziv za tiste, ki analizirajo odgovore. V skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje je zato bistveno, da so kampanje ustrezno opredeljene in analizirane ločeno ter da so rezultati primerno predstavljeni. Če so kampanje opredeljene, bi morale biti v poročilu s povzetkom izrecno omenjene⁷².

91 O posebnih kampanjah se je poročalo v petih od 26 pregledanih primerov. Toda Sodišče je ugotovilo, da ena kampanja ni bila ustrezno pojasnjena v poročilu s povzetkom. Poleg tega je odkrilo dva dodatna primera, v katerih se o kampanjah ni poročalo.

⁶⁹ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 424 (2015, str. 319).

⁷⁰ *Better Regulation Toolbox*, 2017, str. 423 (2015, str. 319).

⁷¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5302_sl.htm.

⁷² Zbirka orodij Komisije, str. 417 in 419 (2015, str. 333).

Organizacije, vpisane v register za preglednost

92 Organizacije in podjetja, ki želijo sodelovati v dejavnostih posvetovanja, morajo z vpisom v register za preglednost predložiti informacije o interesih, ki jih zastopajo, in o tem, kako vključujoče je njihovo zastopstvo. Prispevke registriranih organizacij in podjetij bi bilo treba obdelati v drugi kategoriji deležnikov: udeleženci, ki se ne registrirajo, se obdelajo v kategoriji „neregistrirane organizacije/podjetja“⁷³.

93 Pri analizi in predstavitvi rezultatov posvetovanja bi bilo treba razlikovati med različnimi kategorijami deležnikov, ki so sodelovali v posvetovanju⁷⁴. Le osem od 26 primerov, ki jih je Sodišče pregledalo, je vsebovalo informacije o registriranih in neregistriranih organizacijah/podjetjih.

Anketiranci izražajo pomisleke glede uporabe njihovih prispevkov

94 Anketiranci v anketi Sodišča so imeli pomisleke glede tega, ali Komisija upošteva njihove odgovore in kako jih upošteva ([okvir 6](#)).

Okvir 6

Primeri odgovorov državljanov: pomisleke imajo glede tega, kako Komisija analizira prispevke

Državljan 40: „Komisija ima očitno težave s sprejemanjem različnih mnenj, izraženih v odgovorih na odprta vprašanja, saj jih ne upošteva v nadaljnjih razpravah in pri pripravi predlogov, ampak jih zanemari.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 41: „Evropska komisija je za neko posvetovanje z visoko stopnjo udeležbe (živo podeželje in kmetijski sindikati) dala zelo malo informacij o metodah, ki se uporabljajo za ločeno obdelavo teh podatkov.“ (Izvirnik v francoščini.)

Državljan 42: „Ni dovolj prostora, da bi ljudje izrazili dvom v tehtnost posredovanja Komisije; polja z besedilom so uporabna, vendar jih Komisija pogosto ne upošteva pri pripravi povzetka povratnih informacij.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 43: „Ne vemo, kako se bodo rezultati uporabili. Kako se bodo odgovori analizirali in točkovali? Kako se rezultati nato uporabijo za pripravo zakonodajnih predlogov (če je to dejansko njihov namen)?“ (Izvirnik v francoščini.)

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

⁷³ Zbirka orodij Komisije, str. 412 (2015, str. 314).

⁷⁴ Zbirka orodij Komisije, str. 424 (2015, str. 314).

95 Sodišče je za vse anketirance v anketi vključilo vrsto izjav iz uradnih sporočil, ki jih je objavila Komisija. Anketiranci so izrazili nizko stopnjo strinjanja z izjavama, da „Evropska komisija upošteva mnenja državljanov“ in da se „politike in zakonodaja EU pripravljajo na podlagi dokazov ter temeljijo na mnenjih državljanov“ (obakrat 33 %). Izjavi „politike in zakonodaja EU so oblikovani pregledno“ (37 %) in „državljeni lahko prispevajo v celotnem procesu oblikovanja politik in zakonodaje“ (40 %) sta bili ocenjeni bolje, vendar je bila stopnja strinjanja prav tako nizka.

Nezadostne povratne informacije za anketirance in omejeno obveščanje o rezultatih

96 Komisija poroča o rezultatih javnih posvetovanj v poročilih s povzetki dejstev in poročilih s povzetki. V obrazložitvenem memorandumu zakonodajnih predlogov bi moralo biti pojasnjeno, kako so se prispevki upoštevali ali zakaj se niso upoštevali.

Poročila s povzetki dejstev

97 Smernice Komisije za boljše pravno urejanje vsebujejo priporočilo, naj se poročila s povzetki dejstev v zvezi s prejetimi odgovori državljanov objavijo kot dobra praksa zagotavljanja preglednosti. Poročila bi bilo treba objaviti takoj po koncu javnega posvetovanja, vsebovati pa bi morala osnovne statistične informacije za javnost (npr. vrste skupin deležnikov, število udeležencev, geografsko porazdelitev in druge ustrezne osnovne podatke)⁷⁵.

98 Komisija je v skladu s tem priporočilom iz smernic za boljše pravno urejanje objavila poročila s povzetki dejstev za 20 od 26 posvetovanj, ki jih je pregledalo Sodišče. Nekatera od teh poročil so bila predložena precej po koncu posvetovanj. Teh 20 primerov je bilo v povprečju objavljenih šest mesecev po koncu javnih posvetovanj (*slika 9*).

99 Od 20 objavljenih poročil s povzetki dejstev sta bili dve prevedeni v vse uradne jezike EU. Preostalih 18 poročil je bilo na voljo le v angleščini.

100 Vseh 20 objavljenih poročil je temeljilo na nepristranskem in nevtralnem pristopu ter vključevalo informacije o dejstvih v skladu s smernicami Komisije. Vendar Sodišče meni, da bi bilo mogoče izboljšati vizualne prikaze (npr. diagrame, slike in

⁷⁵ Smernice Komisije iz leta 2017, str. 84 (2015, str. 81).

grafe). V petih od 20 poročil vizualni prikazi sploh niso bili uporabljeni, če pa so bili vključeni, so bili pogosto težko berljivi.

Poročila s povzetki

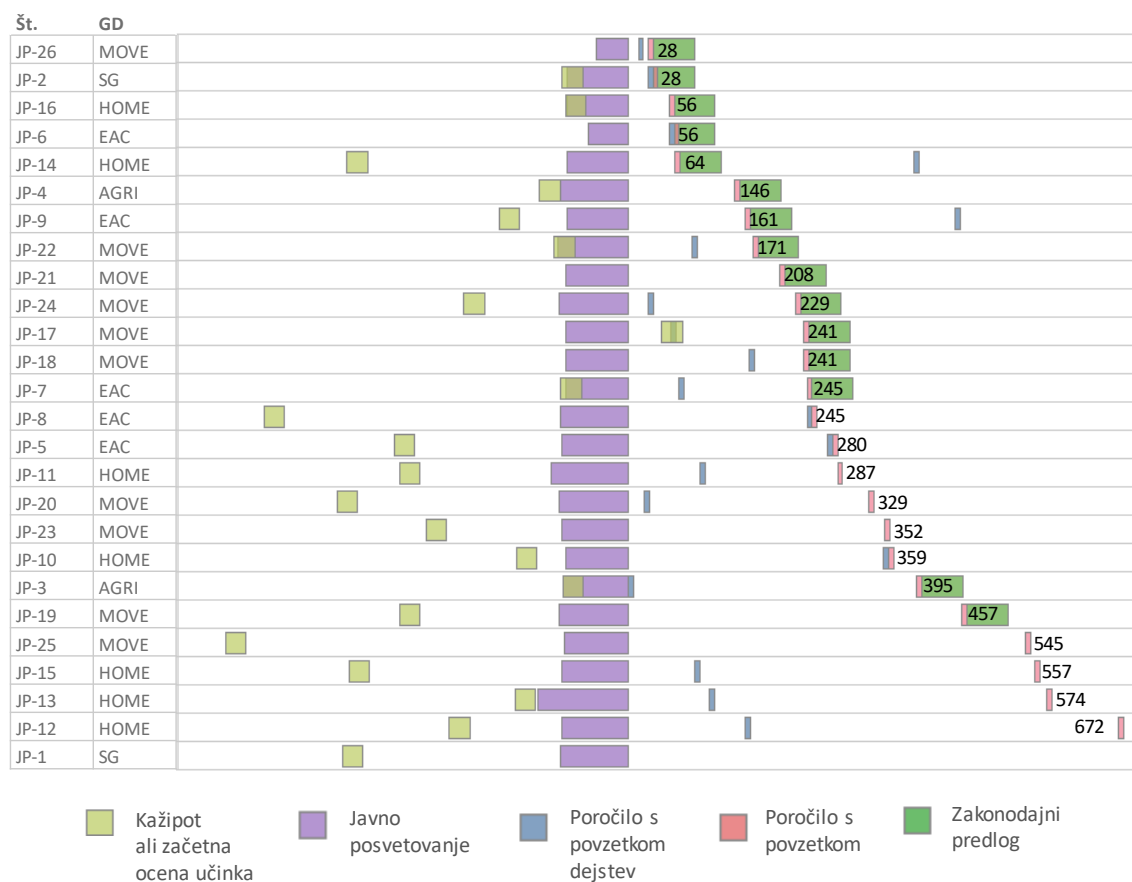
101 V skladu s smernicami Komisije o boljšem pravnem urejanju je treba s poročili s povzetki – samostojnimi ali priloženimi oceni učinka ali vrednotenju – zagotoviti podrobnejši pregled vseh prejetih povratnih informacij in prispevkov. Z njimi bi bilo treba državljane obvestiti, kako so se njihovi prispevki upoštevali, ter pojasniti, zakaj nekaterih predlogov ni bilo mogoče upoštevati⁷⁶. Poleg tega je bilo v smernicah Komisije iz leta 2015 navedeno, da poročilo s povzetkom ne bi smelo biti daljše od deset strani in bi moralo biti na voljo v vseh jezikih, v katerih je bilo posvetovanje objavljeno na spletnem mestu za posvetovanje⁷⁷. V skladu s spremenjenimi pravili iz julija 2017 poročil s povzetkom ni treba prevajati. Vendar je to dobra praksa za najpomembnejše pobude iz Priloge I delovnega programa Komisije ali pobude splošnega javnega interesa.

102 Komisija je pripravila poročilo s povzetkom za 25 od 26 javnih posvetovanj, ki jih je pregledalo Sodišče. Ta poročila so bila v povprečju objavljena devet mesecev po koncu posvetovalnega obdobja (*slika 9*).

⁷⁶ Smernice Komisije iz leta 2017, str. 87 (2015, str. 84).

⁷⁷ Smernice Komisije iz leta 2015, str. 84.

Slika 8 – Število dni, potrebnih za poročanje o rezultatih javnih posvetovanj v poročilu s povzetkom

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Komisije

103 19 od 23 objavljenih poročil s povzetki je bilo objavljenih samo v angleščini, čeprav so bila javna posvetovanja v petih od teh 19 primerov na spletnem mestu za posvetovanje objavljena v vseh jezikih EU, v enem primeru pa v šestih jezikih EU. V skladu s smernicami Komisije iz leta 2015 bi bilo treba teh šest poročil s povzetki prevesti v tiste jezike EU, v katerih je bilo posvetovanje objavljeno na spletnem mestu posvetovanja.

104 Vsebina 23 poročil s povzetkom se je v samo sedmih primerih nanašala na podrobnosti o metodologiji in orodjih, uporabljenih za obdelavo podatkov. Vsa so vsebovala informacije o porazdelitvi anketirancev po državi prebivališča ali izvora.

105 Čeprav ni treba, da je v poročilih s povzetki pojasnjeno vprašanje glede reprezentativnosti rezultatov, je devet od 23 poročil s povzetki vsebovalo informacije o tem, da javna posvetovanja niso bila statistično reprezentativna. Eden od teh devetih primerov je bilo javno posvetovanje o poletnem času, v zvezi s katerim je bilo v

poročilu Komisije navedeno, da javna posvetovanja niso bila reprezentativna⁷⁸. Sodišče meni, da lahko take informacije vplivajo na pričakovanja udeležencev.

Obrazložitveni memorandum

106 Vsi predlogi in delegirani akti Komisije bi morali vključevati obrazložitveni memorandum, v katerem bi se pojasnili razlogi – in kontekst – za oblikovanje predloga Komisije v različnih fazah pripravljalnega procesa. Memorandum je tudi podlaga, na kateri nacionalni parlamenti preučijo predlog v okviru mehanizma za preverjanje subsidiarnosti (Protokol št. 2 k Pogodbama).

107 Pri pobudah, katerih rezultat so zakonodajni predlogi, bi bilo treba v obrazložitvenem memorandumu pojasniti, v kolikšni meri so bili v osnutku pobude politike upoštevani glavni prispevki javnega posvetovanja ali zakaj (vseh) ni bilo mogoče upoštevati⁷⁹.

108 Obrazložitveni memorandum je bil pripravljen za vseh 17 primerov iz vzorca Sodišča, ki so vključevali zakonodajne predloge. Sodišče je pomanjkljivosti ugotovilo pri treh od 17 primerov: vsebovali so le nekaj opisnih odstavkov, pri čemer ni bila pojasnjena povezava med prispevkom anketirancev in predlaganimi možnostmi. Nasprotno pa je ugotovilo, da so bile v štirih primerih navedene vse vrste posvetovalnih dejavnosti, ki so bile izvedene, vključno z jasno povezavo med prispevkom anketirancev in zakonodajnim predlogom, pojasnitvijo stališč različnih deležnikov pri posamezni možnosti ter razlogi za neupoštevanje nekaterih možnosti.

Anketiranci menijo, da bi morali biti bolje obveščeni o izidu javnih posvetovanj

109 Anketiranci v anketi Sodišča so bili nezadovoljni ali precej nezadovoljni s poročilom s povzetkom dejstev (41-odstotna raven zadovoljstva) in poročilom s povzetkom (38-odstotna stopnja zadovoljstva). V pripombah so pogosto navedli, da niso prejeli povratnih informacij o anketi, niso vedeli, kje lahko poiščejo rezultate, ali niso mogli prebrati poročila, ker je bilo objavljeno le v enem jeziku ali nekaj drugih jezikih. Anketiranci so poudarili, da bi bili veseli e-sporočila Komisije s povezavo do rezultatov študije ali nadaljnjimi informacijami o njih ([okvir 7](#)).

⁷⁸ SWD(2018) 406 final, metodološki pomisleki, str. 2: V nasprotju z anketami javna posvetovanja niso statistično reprezentativna. Poleg tega so javna posvetovanja tudi pristranska, saj med odgovori prevladujejo mnenja anketirancev, ki so se sami odločili sodelovati v posvetovanju. Te dejavnike je treba upoštevati pri razlagi rezultatov.

⁷⁹ Zbirka orodij Komisije 2017, str. 436 (2015, str. 239 in 242).

Okvir 7

Primeri odgovorov državljanov: ne vedo, kaj se zgodi po njihovem sodelovanju

Državljan 44: „Nisem prejel informacij o rezultatih javnega posvetovanja.” (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 45: „Na EU vplivajo lobiji gospodarskih družb. Njen cilj ni blaginja navadnih ljudi.” (Izvirnik v španščini.)

Državljan 46: „Sedanji način delovanja EU sploh ni demokratičen in zdi se, da imajo lobistične skupine večjo moč kot ljudje, kar je slabo za vse. Neizvoljena Komisija sprejema vse odločitve in človek se sprašuje, kaj počnejo naši izvoljeni funkcionarji, razen tega, da ogromno stanejo. Pri tem je socialna politika zelo prikrajšana, saj EU deluje samo v interesu velikih korporacij in bank na račun ljudi.” (Izvirnik v italijanščini.)

Državljan 47: „Ne vem, kakšen je rezultat, nič ne vem o tem.” (Izvirnik v poljščini.)

Državljan 48: „Ne prejmem povzetka mnenj. Izid posvetovanja ni znan.” (Izvirnik v madžarščini.)

Državljan 49: „Pričakoval bi, da bom prejel posodobljeno različico po elektronski pošti, tako da bi lahko spremljal stanje in rezultate.” (Izvirnik v nemščini.)

Državljan 50: „E-sporočilo, da so bili rezultati obdelani in si jih je mogoče ogledati, bi morda prispevalo k občutku anketirancev, da so raziskovalci resnično cenili prejete prispevke.” (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 51: „... Pomanjkanje informacij in nadaljnega spremljanja po sodelovanju v anketi: ni bilo javnih skupin, na katerih bi se lahko razpravljalo o relevantnosti naših zamisli in predlogov ali na katerih bi se ti lahko predstavili in pojasnili.” (Izvirnik v francoščini.)

Državljan 52: „Ni bilo neposrednega nadaljnega spremljanja. Na voljo si moral imeti veliko časa za iskanje novic, ki te zanimajo. Dobro bi bilo, če bi bil po sodelovanju v anketi obveščen po elektronski pošti z možnostjo odjave od tega obveščanja.” (Izvirnik v italijanščini.)

Državljan 53: „Nisem prejel nobenih povratnih informacij o postopku ankete.” (Izvirnik v češčini.)

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

Anketiranci menijo, da Komisija ni dovolj odgovorna in blizu državljanom

110 Anketiranci menijo, da bi morala biti Komisija bolj odgovorna ter da bi bilo to mogoče doseči z boljšim komuniciranjem, večjo preglednostjo in obsežnejšim obveščanjem o temah, ki vplivajo na državljane EU (*okvir 8*).

Okvir 8

Primeri odgovorov državljanov: Komisija naj bo bolj odgovorna in bliže državljanom

Državljan 54: „Zakonodajni odtis, ki vsebuje navzkrižno sklicevanje na podatke iz registra za preglednost in javnih agend Komisije, z vizualno učinkovitim in jasnim obravnavanjem vplivov in stališč deležnikov s poročili o odgovornosti, v katerih so pojasnjeni razlogi za končne odločitve.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 55: „S povečanjem števila javnih posvetovanj, da bi se odpravila vrzel med „strokovnjaki“ iz Bruslja in navadnimi državljani, pa tudi z enostavnim sporočanjem rezultatov brez izkrivljanja. V zvezi s tem bi se z omogočanjem, da znanstveniki in univerze uporabljajo sklope podatkov iz javnih posvetovanj, znatno izboljšali zanesljivost in preglednost takega demokratičnega orodja. Sicer ljudje še naprej ne bodo zaupali javnim posvetovanjem in načinu, na katerega Komisija uporablja končne rezultate.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 56: „Evropska komisija mora uravnoteženo obravnavati vprašanja, in sicer tako, da od državljanov skuša pridobiti tako pozitiven, optimističen odziv na svoja vprašanja kot tudi pomisleke in kritike.“ (Izvirnik v romunščini.)

Državljan 57: „Menim, da bi morala biti EU bolj prepoznavna na ulicah večjih in manjših mest ter da bi bilo treba državljane vprašati po njihovem mnenju in jim dati možnost oblikovanja Unije. Brez tega se realno ni mogoče približati tistim, ki jih posvetovanja morda ne zanimajo. Prednost takega načina bi bila, da lahko neposredno nasprotujemo evroskepticizmu, ki ga zdaj promovirajo številni nacionalni mediji (tj. na Poljskem/Madžarskem), ki imajo boljši dostop do državljanov kot EU, kar pomeni, da imajo tudi veliko večji vpliv.“ (Izvirnik v angleščini.)

Državljan 58: „Vabila za sodelovanje v posvetovanjih bi bilo treba pošiljati po elektronski pošti neposredno združenjem, organizacijam in posameznikom, hkrati pa bi morale potekati medijske kampanje. Žal pa imajo ljudje danes občutek, da je EU bolj oddaljena od italijanskih državljanov kot kdaj koli prej, zato je treba njeno podobo in podobo njenih institucij ponovno oživiti. (Izvirnik v italijanščini.)

Državljan 59: „Seznanjenost s tem, kar Komisija počne, katere sporazume sprejema in kako ti vplivajo na državljane itd., je eno ključnih vprašanj, ki je večini ljudi še vedno tuje.“ (Izvirnik v španščini.)

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

Zaključki in priporočila

111 Na splošno je Sodišče ugotovilo, da je standard okvira Komisije za javna posvetovanja visok, anketiranci v anketi Sodišča pa so bili na splošno zadovoljni s procesom posvetovanja. Kljub temu pa je opredelilo nekatera področja okvira Komisije, na katerih bi bilo mogoče izboljšati spremljanje in oceno javnih posvetovanj. V smernicah Komisije za boljše pravno urejanje niso določeni posebni kazalniki in sistemska ocena o tem, ali javna posvetovanja dosegajo vse svoje cilje (odstavki [24–32](#)).

Priporočilo 1 – okvir Komisije

Komisija naj zaradi spremljanja javnih posvetovanj izboljša smernice za boljše pravno urejanje:

- z opredelitvijo posebnih kazalnikov, ki se spremljajo in sporočajo za posamezna javna posvetovanja in na ravni Komisije, ter
- s sistematičnim ocenjevanjem tega, ali javna posvetovanja dosegajo vse svoje cilje.

Časovni okvir: julij 2020.

112 Na splošno je Sodišče ugotovilo, da so bili priprave in izvajanje javnih posvetovanj Komisije, ki jih je pregledalo, zadovoljivi, opredelilo pa je nekatera področja, na katerih so potrebne izboljšave, da se zagotovi enostavna in uspešna udeležba državljanov (odstavki [33–34](#)).

113 V zvezi z javnimi posvetovanji, ki jih je Sodišče pregledalo, Komisija ni vedno predložila predhodnih informacij, ki bi državljanom pomagale, da se pripravijo na udeležbo. Komisija v nekaterih primerih ni pripravila strategij posvetovanja ali jih objavila na spletnih mestih za javno posvetovanje. V strategijah posvetovanja, ki so bile pripravljene, so bili določeni le splošni cilji, ni pa bilo pojasnjeno, kako bi javno posvetovanje dopolnjevalo druge dejavnosti posvetovanja. V nekaterih strategijah posvetovanja niso bili opredeljeni vsi deležniki, ki so bili ustrezni ali potencialno zainteresirani za sodelovanje, in niso bile navedene načrtovane jezikovne ureditve (odstavki [35–50](#)).

Priporočilo 2 – strategija posvetovanja

Komisija naj doseže cilj udeležbe javnosti pri pripravi zakonodaje EU s čim večjo možno stopnjo dosega državljanov EU. Zato naj pripravi in objavi strategije posvetovanja, v katerih je pojasnjeno:

- katere dejavnosti posvetovanja (npr. javno posvetovanje, posvetovanja s socialnimi partnerji, strokovnjaki, lobisti, raziskave Eurobarometra, tematske skupine, naključno izbrani vzorci državljanov, javne razprave, državljanski dialogi ali drugo) bodo uporabljene in kako se bodo izbrane dejavnosti medsebojno dopolnjevale, ter
- poseben namen javnih posvetovanj, njihova predvidena uporaba in uradni jezik EU, v katere bodo prevedeni vprašalniki in drugi posvetovalni dokumenti (npr. ozadje, kažipot, poročila z rezultati itd.).

Časovni okvir: julij 2020.

114 Na splošno so se izbrani načini in kanali komuniciranja (vključno z družbenimi mediji) ter njihov obseg med generalnimi direktorati in javnimi posvetovanji znatno razlikovali. V primerih z najmanj odgovori ni bilo uporabljenih veliko komunikacijskih kanalov. Komisija je priznala, da nekateri deležniki še vedno niso pripravljeni ali ne morejo sodelovati in da je nizka stopnja udeležbe problem. Pristop Komisije k doseganju državljanov je ključen za njihovo sodelovanje in s tem povečanje udeležbe (odstavki [51–60](#)).

Priporočilo 3 – dejavnosti ozaveščanja

Komisija naj za izboljšanje dosega javnih posvetovanj:

- poveča svoje dejavnosti ozaveščanja in prilagoditi komunikacijske ukrepe tako, da bodo spodbujali večjo udeležbo, zlasti obseg potencialnih udeležencev, ter
- okrepi sodelovanje predstavništev Komisije v državah članicah z organizacijami, kot je Evropski ekonomsko-socialni odbor ali Odbor regij, in z nacionalnimi organi, da bi razširila več informacij o javnih posvetovanjih.

Časovni okvir: julij 2020.

115 Sodišče je ugotovilo, da ni bilo jasnih meril za razvrstitev pobud v kategorijo „splošni javni interes“ ali „drugo“, ki bi morala biti podlaga za določitev jezikov, v katere bi morala Komisija prevesti vprašalnike in druge ključne posvetovalne dokumente. V zvezi z vprašalniki za javna posvetovanja, ki jih je Sodišče pregledalo in so bili prevedeni v vse jezike EU, je bilo povprečno število izpolnjenih vprašalnikov večje kot v primerih, v katerih so bili vprašalniki na voljo le v angleščini. Sodišče je ugotovilo, da vprašalniki za javna posvetovanja, ki jih je pregledalo, niso bili vedno namenjeni javnosti, ampak bolj strokovnjakom, in da so bili nekateri vprašalniki predolgi ali prezapleteni (odstavki [61–72](#)).

Priporočilo 4 – jezikovne ureditve in vprašalniki

Da bi Komisija vsem državljanom omogočila enostavno in uspešno udeležbo, naj:

- pojasni merila za razvrstitev pobud v kategorijo „splošni javni interes“ ali „drugo“,
- zagotovi, da so vprašalniki in drugi ključni posvetovalni dokumenti (kot so kažipoti, strategije posvetovanja, poročila s povzetkom dejstev in poročila s povzetkom) za vse prednostne pobude in pobude v splošnem javnem interesu prevedeni v vse uradne jezike,
- zagotovi, da vsako javno posvetovanje temelji na splošnem vprašalniku za javnost v skladu s standardi iz smernic za boljše pravno urejanje (ustrezen, kratek, enostaven vprašalnik itd.) in po potrebi dodatnem sklopu vprašanj za strokovnjake.

Časovni okvir: julij 2020.

116 Na splošno je Sodišče ugotovilo, da so bile analiza javnih posvetovanj Komisije, ki jih je pregledalo, in informacije o njih zadovoljive, opredelilo pa je nekatera področja, na katerih bi bilo mogoče izboljšati zagotavljanje preglednosti in odgovornosti (odstavka [76](#) in [77](#)).

117 Komisija je izvedla omejeno število pregledov verodostojnosti odgovorov in ni vedno zagotovila izjav o varstvu osebnih podatkov z opisom načina njihovega zbiranja in obdelave. Sodišče je ugotovilo tudi, da Komisija ni vedno jasno analizirala in razlagala podatkov, zlasti v zvezi z nereprezentativnostjo odgovorov, informacijami o anketirancih po kategoriji deležnikov in „kampanjskimi“ odgovori (odstavki [78–95](#)).

Priporočilo 5 – obdelava podatkov in varnost

Komisija naj prepreči zlorabo rezultatov procesa javnega posvetovanja. Zato naj uporablja visoke standarde za obdelavo podatkov in njihovo varnost. V zvezi z vsemi javnimi posvetovanji naj Komisija zlasti:

- sistematično preveri, ali so predloženi prispevki edinstveni in ne umetno ustvarjeni, ter poroča o teh preverjanjih (npr. v poročilu s povzetkom),
- zagotovi dosledno obdelavo odgovorov v okviru javnega posvetovanja (npr. informacije o kategorijah udeležencev in opisi kampanj).

Časovni okvir: julij 2020.

118 Sodišče je v zvezi z javnimi posvetovanji, ki jih je pregledalo, ugotovilo, da Komisija ni vedno pripravila potrebnih poročil z rezultati posvetovanj ali pa jih je predložila šele precej po koncu posvetovanj. Povprečno je potrebovala šest mesecev za objavo poročila s povzetkom dejstev za javna posvetovanja ter devet mesecev za poročilo s povzetkom z rezultati vseh dejavnosti posvetovanja in razlago, kako so se prispevki anketirancev upoštevali (odstavki [96–110](#)).

Priporočilo 6 – povratne informacije za anketirance

Da bi Komisija zagotovila čim večjo preglednost procesa javnega posvetovanja, naj udeležencem pravočasno predloži povratne informacije o izidu posvetovanja.

Časovni okvir: julij 2020.

To poročilo je sprejel senat V, ki ga vodi član Evropskega računskega sodišča Lazaros S. Lazarou, na zasedanju 16. julija 2019 v Luxembourg.

Za Evropsko računsko sodišče

Klaus-Heiner Lehne
Predsednik

Priloge

Priloga I – Javna posvetovanja Komisije, ki jih je Sodišče pregledalo

Št.	GD	Naslov	Leto	Vrsta javnega posvetovanja	Zakonodajni predlog
JP-1	SG	Predlog obveznega registra za preglednost	2016	pregled/revizija medinstitucionalnega sporazuma	-
JP-2	SG	Evropska državljanska pobuda	2017	pregled/revizija pobude	predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-3	AGRI	Posodobitev in poenostavitev skupne kmetijske politike	2017	nova pobuda	predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-4	AGRI	Pobuda za izboljšanje verige preskrbe s hrano	2017	nova pobuda	predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-5	EAC	Vrednotenje sodelovanja v okviru mladinske politike v EU	2016	vmesno vrednotenje	-
JP-6	EAC	Evropska solidarnostna enota	2017	nova pobuda	predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-7	EAC	Pregled priporočila o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje iz leta 2006	2017	pregled/revizija pobude	predlog PRIPOROČILA SVETA
JP-8	EAC	Vmesno vrednotenje programa Erasmus+	2017	vmesno vrednotenje	-
JP-9	EAC	Priporočilo glede spodbujanja socialne vključenosti in skupnih vrednot s formalnim in	2017	nova pobuda	predlog PRIPOROČILA SVETA

		neformalnim učenjem			
JP-10	HOME	Obravnavanje tihotapljenja migrantov: ali zakonodaja EU ustreza svojemu namenu?	2016	REFIT	-
JP-11	HOME	Vrednotenje strategije EU na področju drog in akcijskega načrta za boj proti drogam iz leta 2016	2016	vrednotenje	-
JP-12	HOME	Ukrepi Evropskega sklada za begunce za obdobje 2011–2013	2016	vrednotenje	-
JP-13	HOME	Preprečevanje kriminala in boj proti njemu (ISEC) v obdobju 2007–2013	2016	vrednotenje	-
JP-14	HOME	Boj proti goljufijam in ponarejanju v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi	2017	nova pobuda	predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-15	HOME	Zakonite migracije nedržavljanov EU	2017	REFIT	-
JP-16	HOME	Interoperabilnost informacijskih sistemov EU za meje in varnost	2017	nova pobuda	predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-17	MOVE	Revizija Direktive 1999/62/ES o cestnih pristojbinah za uporabo določene infrastrukture za težka tovorna vozila (evrovinjeta), kakor je bila spremenjena	2016	pregled/revizija pobude in vrednotenje	predlog DIREKTIVE SVETA
JP-18	MOVE	Revizija Direktive 2004/52/ES in Odločbe 2009/750/ES o evropskem elektronskem cestninjenju	2016	vrednotenje	predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA ter osnutek sklepa Komisije

JP-19	MOVE	Revizija direktive o pristaniških zmogljivostih za sprejem (2000/59/ES)	2016	pregled/revizija pobude	predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-20	MOVE	Vrednotenje Uredbe (ES) št. 392/2009 o odgovornosti prevoznikov potnikov po morju v primeru nesreč	2016	vrednotenje	-
JP-21	MOVE	Revizija Direktive 2006/1/ES o uporabi vozil, najetih brez voznikov, za cestni prevoz blaga	2016	pregled/revizija pobude	predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-22	MOVE	Izboljšanje socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom	2016	pregled/revizija pobude in vrednotenje	predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-23	MOVE	Vmesno vrednotenje instrumenta za povezovanje Evrope	2016	vrednotenje	-
JP-24	MOVE	Revizija direktive o čistih vozilih	2016	pregled/revizija pobude	predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
JP-25	MOVE	Uredba o evropskem seznamu prepovedanih letalskih družb (črni seznam letalskih podjetij)	2017	vrednotenje	-
JP-26	MOVE	Ureditve poletnega časa	2018	pregled/revizija pobude	predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi podatkov Komisije

Priloga II – Skupina strokovnjakov

Ime	Naziv	Organizacija
Christiane Arndt-Bascle	vodja programa v Direktoratu za javno upravljanje	OECD
Galina Biedenbach	izredna profesorica na področju poslovnega upravljanja	Fakulteta za podjetništvo, ekonomijo in statistiko Univerze Umeå
Luis Bouza	izredni profesor političnih znanosti ter gostujoči profesor na Evropski akademiji in univerzi Paris I Panthéon-Sorbonne	Avtonomna univerza v Madridu
Emanuela Bozzini	predavateljica na Oddelku za sociologijo in družbeno raziskovanje	Univerza v Trentu
Yves Dejaeghere	gostujoči profesor in koordinator organizacije G1000	Univerza v Antwerpnu
Raphaël Kies	znanstveni sodelavec na področju političnih znanosti	Univerza v Luksemburgu
Elisa Lironi	višja vodja za področje evropske demokracije	Evropsko združenje ECAS (European Citizen Action Service)
Beatriz Pérez de las Heras	profesorica prava Evropske unije, učiteljski položaj Jean Monnet Chair za evropsko povezovanje	Pravna fakulteta, Univerza Deusto
Anna Renkamp	višja vodja projektov, program <i>Future of Democracy</i>	Bertelsmann Stiftung

Vir: Evropsko računsko sodišče

Priloga III – Anketa o dožemanju

Pristop

Sodišče je sestavilo vzorec 26 javnih posvetovanj, v anketo vključilo 16 007 državljanov in deležnikov, ki so sodelovali v 15 javnih posvetovanjih, ter prejelo 2 224 odgovorov. Preostalih 11 javnih posvetovanj iz vzorca Sodišča ni bilo vključenih v anketo iz operativnih in/ali praktičnih razlogov, kot so izjave o varstvu osebnih podatkov s kratkim, zgolj enoletnim rokom za hranjenje osebnih podatkov, neveljavni e-naslovi za kontaktiranje udeležencev in časovne omejitve.

Sodišče je v zvezi s 15 javnimi posvetovanji, vključenimi v anketo, povabilo le tiste udeležence, ki so se strinjali z njihovih objavo imen in prispevkov na spletni strani Komisije. Anketo in njeno vsebino (vključno z vprašalnikom) je pripravilo Sodišče, tehnično obdelavo pa je izvedla Komisija, saj Sodišču ni posredovala osebnih podatkov, pri čemer se je sklicevala na svojo razlago pravil o varstvu podatkov.

Štiri od 15 javnih posvetovanj, vključenih v anketo, so bila izvedena leta 2017, 11 pa leta 2016. Če so anketiranci navedli, da se ne spomnijo sodelovanja v nobenem od navedenih 15 javnih posvetovanj, a so kljub temu imeli predloge za izboljšave, niso bili pozvani, naj ocenijo stopnjo zadovoljstva. Od 2 224 anketirancev jih je 809 (36 %) izbralo odgovor: „Ne spomnim se, da bi sodeloval v katerem koli od teh [navedenih] javnih posvetovanj.” Splošna stopnja zadovoljstva je bila zato izračunana na podlagi 1 415 prispevkov.

Revizijska ekipa je različne rezultate, ki niso statistično reprezentativni, analizirala tako, da je upoštevala število anketirancev v anketi, možne razlike med javnimi posvetovanji iz leta 2016 in leta 2017 ter možne razlike v dožemanju med javnimi posvetovanji z veliko udeleženci in javnimi posvetovanji z malo udeleženci. V vseh primerih je stopnja zadovoljstva podobna (od 64,8 % do 69,4 %).

Rezultati študije dojemanja pri udeležencih v javnih posvetovanjih Evropske komisije

Priprava javnega posvetovanja:	Zadovoljstvo	
Jezik, uporabljen v procesu posvetovanja	82 %	
Informacije, ki so na voljo o obsegu in cilju javnega posvetovanja	75 %	
Osnovni dokumenti, povezave in drugi referenčni dokumenti, ki so bili na voljo	60 %	

Sodelovanje v javnem posvetovanju:	Zadovoljstvo	
Trajanje javnega posvetovanja (koliko tednov je bilo mogoče izpolnjevanje vprašalnika na spletnem mestu Evropske komisije)	79 %	
Dolžina vprašalnika za javno posvetovanje	80 %	
Jasnost in enostavnost vprašanj za javno posvetovanje	69 %	
Število odprtih vprašanj s praznimi polji za vnos lastnih mnenj in podrobnih pripomb	76 %	

Informacije o rezultatih javnega posvetovanja:	Zadovoljstvo	
„Poročilo o dejstvih“, ki je vključevalo povzetek vseh prejetih odgovorov	41 %	
„Poročilo s povzetkom“, ki je vključevalo informacije o tem, kako so se prejeti odgovori upoštevali	38 %	
Informacije, ki so na voljo o povezanem zakonodajnem predlogu	38 %	

Ali se strinjate s trditvami v nadaljevanju?	Strinjanje	
Politike in zakonodaja EU so zasnovani pregledno	37 %	
Politike in zakonodaja EU so pripravljeni na podlagi dokazov ter podprti z mnenji državljanov in drugih deležnikov	33 %	
Državljeni in drugi deležniki lahko prispevajo v celotnem procesu oblikovanja politik in zakonodaje	40 %	
Evropska komisija upošteva mnenje državljanov in drugih deležnikov	33 %	
Pomembno je, da se javna posvetovanja izvajajo v vseh 24 uradnih jezikih EU	92 %	

Vir: anketa Evropskega računskega sodišča

Podrobni statistični podatki

1. Kolikokrat ste v zadnjih treh letih, tj. v letih 2016, 2017 in 2018, sodelovali v javnih posvetovanjih, ki jih je pripravila Evropska komisija?

		Odgovori	Razmerje
enkrat		1 318	59,26 %
dvakrat ali trikrat		695	31,25 %
več kot trikrat		211	9,49 %

2. V čigavem imenu ste odgovarjali?

		Odgovori	Razmerje
kot posameznik v svojem imenu		1 505	67,67 %
poklicno ali v imenu organizacije		372	16,73 %
kot posameznik v svojem imenu in poklicno		347	15,6 %

3. Kako ste izvedeli za javna posvetovanja Evropske komisije?

		Odgovori	Razmerje
na spletni strani Evropske komisije		374	16,82 %
na kanalih družbenih omrežij Evropske komisije		295	13,26 %
prek organizacije civilne družbe (nevladne organizacije, sindikati, združenja kmetov ali drugo)		1 058	47,57 %
prek nacionalnih organov		85	3,82 %
prek regionalnih ali lokalnih organov		59	2,65 %
prek sodelavcev/prijateljev		200	8,99 %
prek delodajalca		39	1,75 %
v novicah ali člankih (na spletu ali drugače)		655	29,45 %
drugo		143	6,43 %

4. Zakaj ste sodelovali?

		Odgovori	Razmerje
Zanimala me je tema.		1 237	55,62 %
Želel/-a sem vplivati na zakonodajni izid.		1 295	58,23 %
Menil/-a sem, da je sodelovanje del moje državljanske odgovornosti.		1 085	48,79 %
Želel/-a sem deliti svoje strokovno znanje.		392	17,63 %
Zakonodajni izid je neposredno vplival name.		295	13,26 %
K sodelovanju sem bil/-a pozvan/-a poklicno.		158	7,1 %
drugo		31	1,39 %

5. Med navedenimi javnimi posvetovanji Evropske komisije, ki so bila izvedena v obdobju 2016–2017 in so razvrščena po datumu, izberite (vsaj) eno, v katerem ste sodelovali.

		Odgovori	Razmerje
Veriga preskrbe s hrano (16. 8. 2017–7. 11. 2017)		159	7,15 %
Uredba o evropskem seznamu prepovedanih letalskih družb (črni seznam letalskih podjetij) (11. 8. 2017–7. 11. 2017)		7	0,31 %

Evropska državljanska pobuda (24. 5. 2017–16. 8. 2017)		372	16,73 %
Posodobitev in poenostavitev skupne kmetijske politike (SKP) (2. 2. 2017–2. 5. 2017)		661	29,72 %
Revizija direktive o čistih vozilih (19. 12. 2016–24. 3. 2017)		19	0,85 %
Vmesno vrednotenje instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) (28. 11. 2016–27. 2. 2017)		11	0,49 %
Izboljšanje socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom (5. 9. 2016–11. 12. 2016)		32	1,44 %
Odgovornost prevoznikov potnikov po morju v primeru nesreč (29. 7. 2016–31. 10. 2016)		0	0 %
Vrednotenje sodelovanja v okviru mladinske politike v EU (18. 7. 2016–16. 10. 2016)		14	0,63 %
Revizija direktive o pristaniških zmogljivostih za sprejem (2000/59/ES) (13. 7. 2016–16. 10. 2016)		3	0,13 %
Evropsko elektronsko cestninjenje (8. 7. 2016–2. 10. 2016)		6	0,27 %
Revizija Direktive 1999/62/ES (evrovinjeta) (8. 7. 2016–2. 10. 2016)		5	0,22 %
Ukrepi Evropskega sklada za begunce za obdobje 2011–2013 (10. 5. 2016–9. 8. 2016)		25	1,12 %
Predlog obveznega registra za preglednost (1. 3. 2016–1. 6. 2016)		86	3,87 %
Vrednotenje strategije EU na področju drog in akcijskega načrta za boj proti drogam (15. 2. 2016–31. 5. 2016)		15	0,67 %
Ne spomnim se, da bi sodeloval/-a v katerem koli od teh javnih posvetovanj.		809	36,38 %

6. Kako ste bili na splošno zadovoljni s procesom tega javnega posvetovanja?

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		327	23,11 %
dokaj zadovoljen/-na		600	42,4 %
precej nezadovoljen/-na		190	13,43 %
nezadovoljen/-na		112	7,92 %
ne vem/nimam mnenja		186	13,14 %

8.1. Priprava javnega posvetovanja: (1) jezik, uporabljen v procesu posvetovanja

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		754	53,29 %
dokaj zadovoljen/-na		410	28,98 %
precej nezadovoljen/-na		124	8,76 %
nezadovoljen/-na		50	3,53 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		77	5,44 %

8.1. Priprava javnega posvetovanja: (2) informacije, ki so na voljo o obsegu in cilju javnega posvetovanja

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		456	32,23 %
dokaj zadovoljen/-na		600	42,4 %
precej nezadovoljen/-na		193	13,64 %
nezadovoljen/-na		79	5,58 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		87	6,15 %

8.1. Priprava javnega posvetovanja: (3) osnovni dokumenti, povezave in drugi referenčni dokumenti, ki so bili na voljo

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		330	23,32 %
dokaj zadovoljen/-na		520	36,75 %
precej nezadovoljen/-na		252	17,81 %
nezadovoljen/-na		90	6,36 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		223	15,76 %

8.2. Sodelovanje v javnem posvetovanju: (1) trajanje javnega posvetovanja (koliko tednov je bilo mogoče izpolnjevanje vprašalnika na spletnem mestu Evropske komisije)

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		620	43,82 %
dokaj zadovoljen/-na		495	34,98 %
precej nezadovoljen/-na		85	6,01 %
nezadovoljen/-na		43	3,04 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		172	12,16 %

8.2. Sodelovanje v javnem posvetovanju: (2) dolžina vprašalnika

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		482	34,06 %
dokaj zadovoljen/-na		646	45,65 %
precej nezadovoljen/-na		170	12,01 %
nezadovoljen/-na		42	2,97 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		75	5,3 %

8.2. Sodelovanje v javnem posvetovanju: (3) jasnost in enostavnost vprašanj za javno posvetovanje

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		403	28,48 %
dokaj zadovoljen/-na		577	40,78 %
precej nezadovoljen/-na		261	18,45 %
nezadovoljen/-na		118	8,34 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		56	3,96 %

8.2. Sodelovanje v javnem posvetovanju: (4) število odprtih vprašanj s praznimi polji za vnos lastnih mnenj in podrobnih pripomb

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		465	32,86 %
dokaj zadovoljen/-na		606	42,83 %
precej nezadovoljen/-na		137	9,68 %
nezadovoljen/-na		55	3,89 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		152	10,74 %

8.3. Informacije o rezultatih javnega posvetovanja: (1) „poročilo o dejstvih”, ki je vključevalo povzetek vseh prejetih odgovorov

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		220	15,55 %
dokaj zadovoljen/-na		359	25,37 %
precej nezadovoljen/-na		239	16,89 %
nezadovoljen/-na		197	13,92 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		400	28,27 %

8.3. Informacije o rezultatih javnega posvetovanja: (2) „poročilo s povzetkom”, ki je vključevalo informacije o tem, kako so se prejeti odgovori upoštevali

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		205	14,49 %
dokaj zadovoljen/-na		328	23,18 %
precej nezadovoljen/-na		248	17,53 %
nezadovoljen/-na		231	16,33 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		403	28,48 %

8.3. Informacije o rezultatih javnega posvetovanja: (3) informacije, ki so na voljo o zadevnem zakonodajnem predlogu

		Odgovori	Razmerje
zadovoljen/-na		193	13,64 %
dokaj zadovoljen/-na		342	24,17 %
precej nezadovoljen/-na		286	20,21 %
nezadovoljen/-na		226	15,97 %
ne vem/nimam mnenja/ni relevantno		368	26,01 %

9. V kolikšnem obsegu se strinjate s trditvami v nadaljevanju? (1) Politike in zakonodaja EU so zasnovani pregledno.

		Odgovori	Razmerje
Strinjam se.		176	7,91 %
Nekoliko se strinjam.		589	26,48 %
Nekoliko se ne strinjam.		749	33,68 %
Ne strinjam se.		617	27,74 %
Ne vem/nimam mnenja.		93	4,18 %

9. V kolikšnem obsegu se strinjate s trditvami v nadaljevanju? (2) Politike in zakonodaja EU so pripravljeni na podlagi dokazov ter podprti z mnenji državljanov in drugih deležnikov.

		Odgovori	Razmerje
Strinjam se.		157	7,06 %
Nekoliko se strinjam.		568	25,54 %
Nekoliko se ne strinjam.		727	32,69 %
Ne strinjam se.		648	29,14 %
Ne vem/nimam mnenja.		124	5,58 %

9. V kolikšnem obsegu se strinjate s trditvami v nadaljevanju? (3) Državljeni in drugi deležniki lahko prispevajo v celotnem procesu oblikovanja politik in zakonodaje.

		Odgovori	Razmerje
Strinjam se.		246	11,06 %
Nekoliko se strinjam.		619	27,83 %
Nekoliko se ne strinjam.		735	33,05 %
Ne strinjam se.		498	22,39 %
Ne vem/nimam mnenja.		126	5,67 %

9. V kolikšnem obsegu se strinjate s trditvami v nadaljevanju? (4) Evropska komisija upošteva mnenje državljanov in drugih deležnikov.

		Odgovori	Razmerje
Strinjam se.		175	7,87 %
Nekoliko se strinjam.		540	24,28 %
Nekoliko se ne strinjam.		720	32,37 %
Ne strinjam se.		619	27,83 %
Ne vem/nimam mnenja.		170	7,64 %

9. V kolikšnem obsegu se strinjate s trditvami v nadaljevanju? (5) Pomembno je, da se javna posvetovanja izvajajo v vseh 24 uradnih jezikih EU.

		Odgovori	Razmerje
Strinjam se.		1 648	74,1 %
Nekoliko se strinjam.		381	17,13 %
Nekoliko se ne strinjam.		72	3,24 %
Ne strinjam se.		56	2,52 %
Ne vem/nimam mnenja.		67	3,01 %

Priloga IV – Prevodi odgovorov državljanov

Državljan 1: „Die Möglichkeit, außerhalb von Wahlen meine Meinung mitzuteilen und diese in die Gestaltung Europas einzubringen.“ (DE) / „Priložnost izraziti svoje mnenje zunaj volitev in tako prispevati k oblikovanju Evrope.“ (SL)

Državljan 2: „La possibilità di poter esprimere un'opinione direttamente senza intermediari.“ (IT) / „Priložnost izraziti svoje mnenje neposredno, brez posrednikov.“ (SL)

Državljan 3: „Iespēja izteikt savas domas un vēlmes kā ražojošām lauksaimniekam.“ (LV) / „Priložnost, da kot kmet izrazim svoje misli in želje.“ (SL)

Državljan 5: „... Dass er überhaupt stattfindet. Ein wichtiger Meilenstein auf dem Weg zur Demokratisierung der EU.“ (DE) / „... Da se to celo dogaja! Pomemben mejnik na poti k demokratizaciji EU.“ (SL)

Državljan 6: „Me parece interesante este tipo de consultas siempre que su resultado se utilice para tomar decisiones. Para que al ciudadano no se le deje solamente para las consultas electorales. Es necesario avanzar hacia formas de democracia directa. La democracia representativa nos está llevando al desinterés, cada vez que se nos convoca aumenta la abstención. Me parece grave.“ (ES) / „Ta vrsta posvetovanja se mi zdi zanimiva, če se le rezultati uporabljajo za sprejemanje odločitev in če posvetovanja ne potekajo samo v času volitev. Preiti moramo na oblike neposredne demokracije. Zaradi predstavniške demokracije izgubljam zanimanje: z vsakimi volitvami se povečuje število tistih, ki ne volijo. To se mi zdi resen problem.“ (SL)

Državljan 9: „To da se traži mišljenje i nas 'običnih' građana i malih subjekata.“ (HR) / „Da se vpraša za mnenje „navadnih“ državljanov in malih podjetij.“ (SL)

Državljan 10: „Difficulté à savoir à quoi elle va servir CONCRÈTEMENT.“ (FR) / „Težko je vedeti, kako se bodo KONKRETNO uporabljali.“ (SL)

Državljan 11: „Es hat den Eindruck einer reinen Alibibefragung hinterlassen.“ (DE) / „To daje vtis, da gre za simbolično raziskavo.“ (SL)

Državljan 12: „... c'est JUSTE une consultation qui semble pro forma et pas encore un réel exercice de démocratie participative, hélas... Pourtant, voilà une occasion de réenchanter le rêve et le projet européen, non? Sinon, le fossé entre citoyen et eurocrate ne cessera de s'agrandir, ce qui sera tout bénéfice pour les eurosceptiques et autres national-populistes.“ (FR) / „... gre LE za simbolično posvetovanje, ki se zdi gola formalnost in še ni resničen element participativne demokracije ... Vendar pa je to zagotovo priložnost za ponovno oživitev sanj in evropskega projekta, kajne? V

nasprotnem primeru se bo vrzel med državljani in evrokrati še naprej večala, kar pa lahko koristi samo evroskeptikom in populistom.” (SL)

Državljan 13: ”... При това положение, какъв е смисълът да си губим времето да участваме с тези консултации?” (BG) / „... Kakšen smisel ima v teh razmerah to, da zapravljamo čas za ta posvetovanja?” (SL)

Državljan 14: ”... não tive percepção da utilidade da participação.” (PT) / „... Ni se mi zdelo smiselno sodelovati.” (SL)

Državljan 17: ”...De EU is er niet voor de gewone Europese burger.” (NL) / „... EU nima posluha za navadne evropske državljane.” (SL)

Državljan 19: „Misschien is het wenselijk dat de raadplegingen beter bekend zouden zijn bij het grote publiek. Indien men geen lid is van een ngo of andere organisatie heeft men er dikwijls geen weet van.” (NL) / „Morda bi bilo treba posvetovanja oglaševati širše med splošno javnostjo. Če nisi član nevladne ali katere druge organizacije, pogosto ne veš zanje.” (SL)

Državljan 20: ”... gdyby nie organizacje i fundacje to nigdy bym sie nie wypowiedziala na zaden temat bo nic do mnie nie dociera, zaadna ankiet.” (PL) / „... Če ne bi bilo za organizacije in fundacije, ne bi nikoli komentiral nobene teme, ker ne bi nič prišlo do mene, npr. vprašalniki.” (SL)

Državljan 21: „Ich würde mir wünschen in meiner Tageszeitung über aktuelle Themen der Europäischen Kommission lesen zu können. Auch Hinweise in Funk, Fernsehen und Presse auf aktuelle Umfragen fände ich gut.” (DE) / „Želim si, da bi lahko aktualne teme Evropske komisije zasledil v dnevnem časopisju. Rad bi tudi, da bi se o tekočih anketah poročalo po radiu, televiziji in v časopisju.” (SL)

Državljan 22: „J'ai découvert les consultations publiques UE par Facebook alors que j'ai 31 ans. Je trouve ça dommage qu'à l'école ou par un autre moyen on ne nous parle pas de son fonctionnement. Il faudrait plus de communication sur l'UE et ses lois à venir.” (FR) / „Čeprav sem star 31 let, sem javna posvetovanja EU odkril na Facebooku. Zdi se mi škoda, da o njih ne izvemo v šoli ali kje drugje. Potrebno je več komunikacije o EU in njeni prihodnji zakonodaji.” (SL)

Državljan 23: ”Αποστολή newsletter σε emails των πολιτών για τις πολιτικές που οι πολίτες δηλώνουν ότι τους ενδιαφέρουν.” (GR) / „Ljudem po elektronski pošti pošljite novice o politikah, ki jih zanimajo.” (SL)

Državljan 24: „Určitě, je kromě elektronického oslovení občanů důležitá i veřejná kampaň, aby se zúčastnilo maximum zainteresovaných občanů.“ (CZ) / „Poleg dosejanja državljanov elektronsko so pomembne tudi javne kampanje, ki omogočajo sodelovanje tistih državljanov, ki jih to najbolj zanima.“ (SL)

Državljan 25: „Enemmän tietoa näistä kyselyistä eri paikkoihin! Olisi esimerkiksi hyvä, jos nämä kyselyt ja Eu:n laajuiset kansalaisaloitteet olisivat nähtävissä samalla sivustolla, jossa Suomen kansalais- ja kuntalaisaloitteet ovat.“ (FI) / „Več informacij o teh anketah na različnih lokacijah! Dober primer bi bilo na primer, če bi bile te raziskave – in pobude državljanov v celotni EU – vidne na istem spletnem mestu kot finske državljanske in občinske pobude.“ (SL)

Državljan 27: „... escaso entusiasmo e implicación de los Gobiernos en estos procesos.“ (ES) / „Malo navdušenja in sodelovanja v teh procesih na strani vlad.“ (SL)

Državljan 28: „De betrokkenheid met nationale parlementen is naar mijn idee te gering.“ (NL) / „Menim, da nacionalni parlamenti pri tem premalo sodelujejo.“ (SL)

Državljan 30: „Obige Dokumente lagen meist nur fremdsprachlich vor. Da solch bürokratische Sprache schon auf Deutsch oft sehr kompliziert ist, ist es dann völlig vorbei!“ (DE) / „Zgoraj navedeni dokumenti so bili večinoma na voljo le v tujih jezikih. Tak birokratski jezik je že v nemščini zelo zapleten, zato deluje odbijajoče!“ (SL)

Državljan 31: „Limbajul greoi, jargonul administrativ, textele trebuie curățate și traduse în limbajul uzual al unei populații mediu educate.“ (RO) / „Zgoščeno besedilo in upravni žargon: takšni dokumenti bi morali biti jasnejši in napisani v slogu, razumljivem ljudem z običajno izobrazbo.“ (SL)

Državljan 32: „I en ny undersøgelse som jeg skal besvare bør spørgsmålene stilles på mit modersmål: dansk. Og formuleringen bør være lettere at forstå, da det ikke er alle som er uddannet på universitets niveau.“ (DK) / „Vprašanja v novi anketi, ki jo moram izpolniti, bi morala biti v mojem maternem jeziku, torej v danščini. Tudi besedilo bi moralo biti razumljivejše, saj nima vsakdo univerzitetne izobrazbe.“ (SL)

Državljan 34: „Certaines questions difficiles pour des citoyens qui ne sont pas spécialistes de la politique en question - accessibilité des questions pas toujours bonne.“ (FR) / „Nekatera težavna vprašanja za nestrokovnjake na zadevnem področju – vprašanja niso vedno dostopna.“ (SL)

Državljan 35: " ... As medidas necessitam ser ajustadas aos povos a que são dirigidas" (PT) / „ ... Ukrepe je treba prilagoditi ljudem, katerim so namenjeni." (SL)

Državljan 36: „e-Dostopnost za mlade NAJBOLJNAJMANJ - izključenost starejših, ki niso digitalizirani." (SL)

Državljan 38: „Empfand ich die Zielsetzung der Fragen nicht immer eindeutig, insofern war es extrem wichtig daß es zusätzliche Kommentarfelder gab, bei denen man die eigene Antwort ausführlicher erläutern konnte." (DE) / „Menim, da namen vprašanj ni bil vedno jasen, zato je bil izjemno pomemben dodaten prostor za pripombe, kadar je bilo odgovor mogoče podrobneje pojasniti." (SL)

Državljan 39: " ...möjligheten att lämna fria synpunkter och bifoga material" (SE) / „ ... priložnost izraziti proste pripombe in dodati gradivo." (SL)

Državljan 41: „Une consultation particulière avec la forte participation de campagnes de réponses (living land et syndicats agricoles), la Commission européenne a peu communiqué sur les méthodes utilisées pour traiter ces données à part." (FR) / „Evropska komisija je za neko posvetovanje z visoko stopnjo udeležbe (živo podeželje in kmetijski sindikati) dala zelo malo informacij o metodah, ki se uporabljajo za ločeno obdelavo teh podatkov." (SL)

Državljan 43: „On ne sait pas comment les résultats seront exploités: Comment sont analysées les réponses, quelle pondération leur donne t on? Comment les résultats sont ils ensuite utilisés pour construire des propositions politiques (si ils doivent servir à cela)?" (FR) / „Ne vemo, kako se bodo rezultati uporabili. Kako se bodo odgovori analizirali in točkovali? Kako se rezultati nato uporabijo za pripravo zakonodajnih predlogov (če je to dejansko njihov namen)?" (SL)

Državljan 45: „La U E está mediatizada por lobbys empresariales. No busca el bienestar de la población." (ES) / „Na EU vplivajo lobiji gospodarskih družb. Njen cilj ni blaginja navadnih ljudi." (SL)

Državljan 46: „Le fonctionnement actuel n'est pas du tout démocratique et les lobbys semblent faire la loi, pas les peuples, ce qui est absolument néfaste. La Commission non élue décide de tout, on peut se demander à quoi servent nos élus à part nous coûter très cher. Le social est le grand oublié, cette Union européenne n'est là que pour servir les intérêts des grands groupes et de la Finance au détriment des peuples." (FR) / „Sedanji način delovanja EU sploh ni demokratičen in zdi se, da imajo lobistične skupine večjo moč kot ljudje, kar je slabo za vse. Neizvoljena Komisija sprejema vse odločitve in človek se sprašuje, kaj počnejo naši izvoljeni funkcionarji, razen tega, da ogromno stanejo. Pri tem je socialna politika zelo prikrajšana, saj EU deluje samo v interesu velikih korporacij in bank na račun ljudi." (SL)

Državljan 47: „niewiem jaki wynik bo nic niewiadomo.” (PL) / „Ne vem, kakšen je rezultat, nič ne vem o tem.” (SL)

Državljan 48: „Nem tapasztaltam, hogy a véleményeket összegezték volna. A konzultáció eredményéről semmit nem tudni.” (HU) / „Ne prejmem povzetka mnenj. Izid posvetovanja ni znan.” (SL)

Državljan 49: „Ich hätte erwartet mal ein Update per email zu bekommen, wo ich Status und Ergebnisse denn verfolgen könnte.” (DE) / „Pričakoval bi, da bom prejel posodobljeno različico po elektronski pošti, tako da bi lahko spremljal stanje in rezultate.” (SL)

Državljan 51: „... l'absence d'infos, accompagnements, suites... données après la participation à l'enquête: pas de panels citoyens pour débattre de la pertinence de nos idées et propositions et surtout de pouvoir exposer et expliciter nos idées et propositions.” (FR) / „... Pomanjkanje informacij in nadaljnega spremljanja po sodelovanju v anketi: ni bilo javnih skupin, na katerih bi se lahko razpravljalo o relevantnosti naših zamisli in predlogov ali na katerih bi se ti lahko predstavili in pojasnili.” (SL)

Državljan 52: „Non vi è stato un seguito comunicato direttamente. Occorre avere molto tempo per cercare sempre le notizie di proprio interesse. Sarebbe bello restare informati via mail dopo la partecipazione, eventualmente con un opzione per non esserlo più (opt-out).” (IT) / „Ni bilo neposrednega nadaljnega spremljanja. Na voljo si moral imeti veliko časa za iskanje novic, ki te zanimajo. Dobro bi bilo, če bi bil po sodelovanju v anketi obveščen po elektronski pošti z možnostjo odjave od tega obveščanja.” (SL)

Državljan 53: „Nemám zpětnou vazbu k prováděnému šetření.” „Nisem prejel nobenih povratnih informacij o postopku ankete.” (SL)

Državljan 56: „Comisia Europeană trebuie să fie echilibrată în abordarea problematicilor, încercând să afle de la cetățeni și îngrijorările sau criticile, nu numai o perspectivă pozitivă, optimistă, indusă de întrebările provenite de la CE.” (RO) / „Evropska komisija mora uravnoteženo obravnavati vprašanja, in sicer tako, da od državljanov skuša pridobiti tako pozitiven, optimističen odziv na svoja vprašanja kot tudi pomisleke in kritike.” (SL)

Državljan 58: „Bisognerebbe inviare tramite e-mail gli inviti alla partecipazione alle consultazioni direttamente alle associazioni, organizzazioni e ai privati, e contemporaneamente attivare delle campagne sui media. Purtroppo mai come in questo momento la UE è sentita molto lontana dai cittadini italiani, bisogna rilanciare l'immagine della UE e delle sue istituzioni.” (IT) / „Vabila za sodelovanje v

posvetovanjih bi bilo treba pošiljati po elektronski pošti neposredno združenjem, organizacijam in posameznikom, hkrati pa bi morale potekati medijske kampanje. Žal pa imajo ljudje danes občutek, da je EU bolj oddaljena od italijanskih državljanov kot kdaj koli prej, zato je treba njeno podobo in podobo njenih institucij ponovno oživiti. (SL)

Državljan 59: „Saber qué hace la Comisión, qué acuerdos adopta, cómo afectan a sus ciudadanos, etc., etc., es una cuestión esencial y que, actualmente, queda muy alejada de la gente.” (ES) „Seznanjenost s tem, kar Komisija počne, katere sporazume sprejema in kako ti vplivajo na državljane itd., je eno ključnih vprašanj, ki je večini ljudi še vedno tuje.” (SL)

Priloga V – Število anketirancev po državi prebivališča⁸⁰

Št.	Skupaj	AT	BE	BG	HR	CY	CZ	DK	EE	FI	FR	DE	EL	HU	IE	IT	LV	LT	LU	MT	NL	PL	PT	RO	SK	SI	ES	SE	UK	Drugo	
JP-1	1 385	52	227	10	9	4	10	29	3	9	163	248	23	3	25	107	4	3	9	1	81	29	23	21	4	9	85	23	131	40	
JP-2	5 481	97	303	13	20	10	19	24	5	21	1 601	1 286	51	15	91	213	29	4	11	14	117	42	66	73	10	17	354	39	620	158	
JP-3	63 295	4 259	1 517	228	116	13	892	306	93	1 026	6 816	34 880	122	1 788	304	2 666	601	100	86	10	728	435	345	294	128	55	3870	307	1 184	126	
JP-4	1 455	198	84	13	1	2	24	3	8	46	103	418	4	17	78	49	8	5	1	4	30	20	71	92	9	5	99	31	25	7	
JP-5	266	14	14	2	21	3	12	0	2	7	22	33	8	3	2	33	2	0	1	1	1	3	23	13	2	3	20	3	3	15	
JP-6	660	17	68	28	13	7	5	3	5	7	48	43	16	12	6	79	1	5	6	1	15	14	32	28	16	11	92	7	34	41	
JP-7	492	4	60	4	5	1	2	5	5	9	25	18	6	2	24	119	1	3	4	6	7	13	22	8	1	2	118	11	7	0	
JP-8	1 800	30	92	11	9	4	10	11	14	44	148	245	24	5	17	110	14	62	3	16	48	61	68	156	3	11	189	29	78	288	
JP-9	1 124	8	13	10	5	2	1	3	0	3	66	84	40	12	10	141	5	3	1	8	11	16	73	28	10	1	241	1	16	312	
JP-12	12	1	0	2	0	4	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
JP-13	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JP-14	53	3	3	0	0	0	1	1	0	1	3	2	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	7	1	0	27
JP-15	873	37	85	6	0	3	17	0	1	10	33	131	29	7	7	26	6	10	5	4	191	24	18	2	2	4	40	56	11	108	
JP-16	17	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
JP-17	135	11	24	0	0	0	3	1	1	2	7	21	0	8	0	7	1	2	0	1	2	4	7	0	0	1	19	5	2	6	
JP-18	82	6	7	0	0	0	4	1	1	1	6	6	0	1	0	4	0	0	0	0	3	3	3	0	0	1	8	2	1	12	
JP-19	74	0	6	5	0	0	0	3	1	10	6	4	11	0	0	2	1	0	0	0	4	2	0	0	0	0	6	2	8	3	
JP-21	32	2	4	0	0	0	2	0	1	0	1	2	0	0	0	2	1	0	0	1	1	2	0	0	0	0	1	1	1	5	
JP-22	1 232	84	9	1	0	0	163	4	0	6	32	164	2	0	4	9	2	62	3	0	3	64	8	7	7	2	58	517	5	8	
JP-23	337	18	44	4	4	3	6	6	6	10	34	23	10	10	3	36	3	2	2	1	10	7	10	13	3	4	30	18	10	7	
JP-24	134	3	34	0	1	0	4	8	0	6	19	16	0	1	2	5	1	0	0	0	2	4	1	0	1	1	5	3	5	6	
JP-25	24	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	2	4	0	5	0	1	0	1	2	2	0	
JP-26	4,56	0,26	0,06	0,01	0,02	0,01	0,06	0,01	0,01	0,05	0,39	3,14	0,04	0,02	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,00	0,03	0,13	0,03	0,01	0,03	0,02	0,09	0,05	0,01	0,00	

⁸⁰ Pri JP-1 se število anketirancev nanaša na državo državljanstva. Pri JP-10, 11 in 20 Komisija ni spraševala po tem podatku. Vsi podatki so navedeni v številu oseb, razen pri JP-26, pri katerem je podatek naveden v milijonih.

Kratice in okrajšave

GD: generalni direktorat Evropske komisije

GD AGRI: Generalni direktorat Evropske Komisije za kmetijstvo in razvoj podeželja

GD DIGIT: Generalni direktorat Evropske komisije za informatiko

GD EAC: Generalni direktorat Evropske komisije za izobraževanje, mladino, šport in kulturo

GD HOME: Generalni direktorat Evropske komisije za migracije in notranje zadeve

GD MOVE: Generalni direktorat Evropske komisije za mobilnost in promet

GS: Generalni sekretariat Evropske komisije

JP: javno posvetovanje

OECD: Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj

SWD: delovni dokument služb Komisije

Glosar

Boljše pravno urejanje: zasnova politik in zakonodaje, ki omogoča doseg njihovih ciljev s čim manjšimi stroški. Pri boljšem pravnem urejanju ne gre za regulacijo ali deregulacijo, temveč za način dela, ki zagotavlja, da se politične odločitve pripravljajo na odprt in pregleden način ter da temeljijo na najboljših razpoložljivih dokazih in celovitem vključevanju deležnikov. (Vir: zbirka orodij za boljše pravno urejanje.)

Deležnik: deležnik je vsak posamezni državljan ali subjekt, ki se obravnava v okviru zadevne intervencije EU ali ki ga ta kako drugače zadeva.

Kažipot: orodje za utemeljitev političnega potrjevanja pobude, ki jo pripravlja Komisija, namenjeno obveščanju deležnikov o načrtovanem posvetovanju, ocenah učinka, vrednotenjih in preverjanjih ustreznosti. V zgodnji fazi ga na spletnem mestu Komisije objavi Generalni sekretariat. Deležnikom pomaga, da pripravijo pravočasne in uspešne prispevke k procesu oblikovanja politike. (Vir: zbirka orodij za boljše pravno urejanje.)

Medresorska usmerjevalna skupina: medsektorsko usmerjevalno skupino sestavljajo posamezniki iz različnih generalnih direktorats, katerih področje dela je enako predmetu vrednotenja ali povezano z njim, in predstavnik oddelka za vrednotenje pri generalnem direktoratu, ki izvaja vrednotenje. Sodelovati bi morala pri vseh ključnih vidikih vrednotenja, zlasti od vzpostavitve (kažipot) do priprave osnutka delovnega dokumenta služb Komisije in njegove uporabe v medsektorskem posvetovanju. (Vir: zbirka orodij za boljše pravno urejanje.)

Ocena učinka: celovit proces ocenjevanja in primerjave prednosti različnih možnosti politike za obravnavanje dobro opredeljenega problema. Podpira odločanje znotraj Komisije in se predloži zakonodajalcu, ko kolegij sprejme ustrezno pobudo. (Vir: zbirka orodij za boljše pravno urejanje.)

Odbor za regulativni nadzor: neodvisen organ Komisije, ki svetuje kolegiju. Izvaja osrednjo funkcijo kontrole kakovosti in podpore za delo Komisije v zvezi z oceno učinka in vrednotenjem. Odbor preuči in pripravi mnenja ter priporočila v zvezi z vsemi osnutki ocen učinka in pomembnimi vrednotenji ter preverjanji ustreznosti obstoječe zakonodaje. (Vir: spletno mesto Europa.)

Omrežje TOR: TOR je brezplačna in odprtokodna programska oprema, ki omogoča anonimno komunikacijo. Ime je izpeljano iz kratice izvirnega imena programskega projekta, *The Onion Router* (čebulni usmerjevalnik).

Posvetovanje z deležniki: posvetovanje z deležniki je formalen proces zbiranja prispevkov in mnenj državljanov ter deležnikov o novih pobudah ali vrednotenjih/preverjanjih ustreznosti na podlagi posebnih vprašanj in/ali osnovnih dokumentov za posvetovanje ali dokumentov Komisije, s katerimi se začne proces posvetovanja, ali zelenih knjig. Komisija pri posvetovanju proaktivno išče dokaze (dejstva, stališča, mnenja) o posebnem vprašanju.

Preverjanje ustreznosti: celovito vrednotenje področja, s katerim se običajno oceni, kako je več povezanih zakonodajnih aktov prispevalo k doseganju ciljev politike (ali nanje kako drugače vplivalo). (Vir: zbirka orodij za boljše pravno urejanje.)

REFIT: program ustreznosti in uspešnosti predpisov, ki ga je Komisija vzpostavila leta 2012 za zagotovitev, da zakonodaja EU „ustreza svojemu namenu“. Je proces, v okviru katerega se analizirajo obstoječa zakonodaja in ukrepi za zagotovitev, da se koristi zakonodaje EU dosegajo s čim manjšimi stroški za deležnike, državljane in javne uprave ter da se regulativni stroški, kadar je le mogoče, zmanjšajo, ne da bi to vplivalo na cilje politike, ki se skušajo doseči z zadevno pobudo. (Vir: zbirka orodij za boljše pravno urejanje.)

Strategija posvetovanja: en ali več pristopov k opredelitvi mnenj deležnikov o danem vprašanju. V strategiji se opredelijo ustrezni deležniki za novo pobudo, ki jo pripravlja Komisija, ter ustrezne metode, orodja in časovni okvir dejavnosti posvetovanja. (Vir: zbirka orodij za boljše pravno urejanje.)

Vrednotenje: na dokazih temelječa presoja o tem, v kakšnem obsegu je bila intervencija uspešna in učinkovita, ustrezna glede na potrebe in cilje, usklajena notranje in tudi z drugimi intervencijami v okviru politik EU ter v kakšnem obsegu je dosegla dodano vrednost EU. (Vir: zbirka orodij za boljše pravno urejanje.)

Začetna ocena učinka: začetni opis problema, njegovih vzrokov, ciljev politike, možnosti politike ter ekonomskih, družbenih in okoljskih vplivov teh možnosti politike. Deležnikom zagotavlja celovito osnovo za predložitev povratnih informacij, informacij in stališč. (Vir: zbirka orodij za boljše pravno urejanje.)

ODGOVORI KOMISIJE NA POSEBNO POROČILO EVROPSKEGA RAČUNSKEGA SODIŠČA

„POVEJTE SVOJE MNENJE!": JAVNA POSVETOVANJA KOMISIJE VKLJUČUJEJO DRŽAVLJANE, VENDAR NIMAJO USTREZNEGA DOSEGA IN UČINKA“

UVOD

01. Posvetovanje je del širšega načrta za izboljšanje preglednosti in dejavnosti Unije.

Interes za posvetovanje ni vedno enak. Interes, ki ga imajo večje kategorije skupin, se zelo razlikuje glede na temo politike. V posvetovanju o direktivi o poletnem času je bilo oddanih veliko odgovorov, vendar gre za izjemo, ki je ni mogoče uporabiti za oblikovanje zaključkov.

Poleg tega je bil rezultat javnega posvetovanja le eden od več elementov, ki jih je Komisija upoštevala pri odločanju o predložitvi svojega predloga.

02. Glej odgovor Komisije na odstavek 01.

09. Med participativnim odločanjem in uporabo javnih posvetovanj v okviru sistema oblikovanja politik EU je velika razlika. Javna posvetovanja se razlikujejo od referendumov, plebiscitov in obširnih komunikacijskih dejavnosti.

OBSEG REVIZIJE IN REVIZIJSKI PRISTOP

23. Komisija je zavezana varstvu osebnih podatkov, ki je temeljna pravica. Komisija je v sodelovanju z Evropskim računskim sodiščem uporabila alternativno rešitev, ki zagotavlja varstvo osebnih podatkov v skladu z veljavno zakonodajo EU.

Ta rešitev je zajemala le obdelavo osebnih podatkov anketirancev v javnih posvetovanjih, ki je bila nujno potrebna, obdelava podatkov, o katerih anketiranci niso bili obveščeni, pa ni bila zajeta. Poleg tega je Komisija namenila znatna sredstva, da bi podprla ta proces in zagotovila, da se lahko izvede raziskava dojemanja.

Popravljen izjava o varstvu osebnih podatkov je bila 20. junija 2019 naložena na portal „Povejte svoje mnenje“. Anketiranci v javnih posvetovanjih so vnaprej obveščeni o možnosti prenosa svojih osebnih podatkov Evropskemu računskemu sodišču v okviru svojih revizij. To bo v prihodnosti še olajšalo tak prenos.

Glej odgovor Komisije na odstavek 84.

OPAŽANJA

30.

(a) Javna posvetovanja so sredstvo za podpiranje posebnih pobud (bodisi zakonodaje bodisi vrednotenja) in ne širših ciljev posameznih služb Komisije. Javna posvetovanja povečujejo preglednost in odgovornost ter dopolnjujejo širše sodelovanje Komisije z deležniki.

(b) Javna posvetovanja potekajo prek spleta, kar omejuje z njimi povezane stroške. Javna posvetovanja so postala pravilo v postopku priprave zakonodajnih in drugih pobud. Ta politika temelji na preglednosti in odgovornosti.

(c) Smernice za boljše pravno urejanje določajo interno oceno kakovosti postopka posvetovanja.

31. Glej odgovor Komisije na odstavek 30.

38. Smernice za boljše pravno urejanje bi bilo treba uporabljati prožno in sorazmerno glede na okoliščine posamezne pobude. Včasih je treba nekatere faze postopka ali postopke skrajšati in poenostaviti. Na splošno je bila velika večina javnih posvetovanj objavljena štiri tedne po kažipotu oziroma začetni oceni učinka.

45. Komisija je napovedala, da bo izvedla javno posvetovanje v okviru svojih uradnih nadaljnjih ukrepov na podlagi resolucije Evropskega parlamenta, o kateri se je glasovalo 8. februarja 2018. Javno posvetovanje je bilo le eden od dejavnikov, ki jih je Komisija upoštevala pri oceni in odločitvi za pripravo zakonodajnega predloga. Na začetku posvetovanja je bilo na spletni strani posvetovanja¹ jasno obrazloženo, da je cilj posvetovanja raziskati delovanje sedanje ureditve poletnega časa v EU in oceniti, ali jo je treba spremeniti ali ne.

Na spletni strani o javnem posvetovanju so bile na voljo ustrezne informacije o dejstvih v zvezi z obstoječo ureditvijo, posvetovanjem Komisije in morebitnimi drugimi možnostmi politike. Spletna stran Komisije je vključevala tudi spletne povezave do obstoječih študij.

Evropsko računsko sodišče je v odstavku 56 tudi poudarilo komunikacijske dejavnosti, ki jih je izvedla Komisija, da bi zagotovila obsežno sodelovanje v posvetovanju.

V posvetovanju je sodelovalo rekordno število udeležencev, ki so jim bile za odgovore na voljo vse ustrezne informacije. Zato ni dokazov, ki bi nakazovali, da bi več informacij v zgodnejši fazi lahko vplivalo na posvetovanje v smislu udeležbe in rezultatov.

Glej odgovor Komisije na odstavek 70.

46. Cilji, ki jih je Komisija določila za svoja javna posvetovanja, so v skladu s predvidenim namenom tega instrumenta. Dvanajsttedensko javno posvetovanje naj bi vsem deležnikom omogočilo, da prispevajo svoja mnenja k procesu oblikovanja politike, ne da bi se pri tem omejili na določen vidik.

47. Javno posvetovanje je na voljo širši javnosti. V skladu z zbirko orodij za boljše pravno urejanje je mogoče deležnike opredeliti na nestrukturiran in/ali strukturiran način. Metode, izbrane za opredelitev deležnikov, so odvisne od posebnih potreb posameznega področja politike.

50. Glej odgovor Komisije na odstavek 46.

51. Leta 2018 so predstavništva Komisije izvedla skoraj 9 000 dejavnosti in dogodkov, povezanih z ozaveščanjem, namenjenih neposredno državljanom. Te dejavnosti so običajno splošni ukrepi za obveščanje državljanov o Evropi. Vendar so v nekaterih primerih povezani z določenim javnim posvetovanjem, kot v primeru posvetovanja o poletnem času. Predstavništva tesno sodelujejo s pisarnami Evropskega parlamenta, nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi vladami ter drugimi deležniki. Med njihovimi partnerji so informacijski centri Europe Direct, ki imajo pomembno vlogo pri razpravah z državljanom o prihodnosti EU, da bodo ti bolje razumeli, kako EU vpliva na njihovo življenje, ter veliko prispevajo k oblikovanju resnične evropske javne sfere.

54. Število povprečnih odgovorov na javna posvetovanja se je nenehno povečevalo, in sicer s 416 odgovorov v letu 2015 na 2 091 odgovorov v letu 2018, pri čemer niso bile upoštevane izjeme.

56. Anketiranci v javnih posvetovanjih so se sami odločili sodelovati. Odgovori v javnih posvetovanjih so odvisni predvsem od zanimanja za določeno temo ter niso neposredno povezani s finančnimi sredstvi in človeškimi viri, ki jih uporabljajo službe Komisije.

¹ https://ec.europa.eu/info/consultations/2018-summertime-arrangements_sl.

61. Spodbujanje spletnih posvetovanj je del komunikacijskih dejavnosti predstavništev in informacijskih centrov Europe Direct, kadar je posvetovanje dostopno v ustreznem jeziku države.

63. Javna posvetovanja o prioritetnih pobudah iz delovnega programa Komisije (Priloga I) je treba prevesti v vse uradne jezike EU. Vsa druga javna posvetovanja morajo biti na voljo v angleščini, francoščini in nemščini. Za javno posvetovanje v splošnem javnem interesu je treba zagotoviti dodatne prevode. Za oceno, ali ima pobuda splošni javni interes, bi se lahko uporabila enaka merila za razvrstitev pobud v kategorijo „pomembno“ v skladu z orodjem 6 smernic za boljše pravno urejanje. Ta merila so: narava predvidenega akta, vsebina politike, pričakovani učinki, politični pomen pobude in njena vsebina. Vendar Komisija meni, da je pri tej oceni vedno potrebna določena prožnost. Komisija zagotavlja preglednost jezikovne ureditve, ki se bo uporabljala v javnih posvetovanjih.

65. V skladu s smernicami za boljše pravno urejanje obstajajo primeri, v katerih so možna jezikovna odstopanja.

66. Tesna povezava med razpoložljivostjo več jezikov in številom prejetih odgovorov ni dokazana. V številnih posvetovanjih o tehnični zakonodaji ali vrednotenjih je bilo oddanih manj odgovorov, čeprav so bila prevedena v vse jezike.

70. V zvezi z javnim posvetovanjem o poletnem času so bile anketirancem posredovane informacije, vključno na spletni strani javnega posvetovanja. Komisija je na primer pojasnila, da pravila EU o poletnem času ne vplivajo na odločitev držav članic EU o njihovem standardnem času, in opisala obstoječe različne časovne pasove med državami članicami EU v skladu s sedanjo ureditvijo.

Rezultat javnega posvetovanja je bil le eden od več elementov, ki jih je Komisija upoštevala pri odločanju o predložitvi svojega predloga. Dejavniki, na katerih temelji predlog Komisije, so navedeni v obrazložitenem memorandumu predloga.

Glej odgovor Komisije na odstavek 45.

78. Komisija od leta 2018 uporablja eno samo izjavo o varstvu osebnih podatkov, ki velja za vsa javna posvetovanja in povratne informacije, objavljene na portalu „Povejte svoje mnenje“. V izjavi o varstvu osebnih podatkov je za anketirance naveden splošen elektronski naslov za stik, na spletni strani posvetovanja pa je na voljo posebni elektronski naslov.

80. Komisija priznava pomen preverjanj, povezanih s podatki in tehnologijo, za spletna posvetovanja in nenehno izboljšuje določbe za ublažitev tveganj, povezanih s tehnologijo. Nenehno izboljševanje ukrepov za upravljanje ranljivosti, spremljanje varnosti spletne prisotnosti Komisije ter določbe za izvajanje javnih posvetovanj prek platforme „Povejte svoje mnenje“ se razvijajo v tej smeri.

81. Vloga medijev in organizacij pri ozaveščanju civilne družbe o javnih posvetovanjih v povezavi z naravno težnjo anketirancev, da počakajo do konca obdobja posvetovanja za predložitev povratnih informacij, običajno ustvari priliv odgovorov v končnem obdobju posvetovanja.

Komisija znova poudarja, da postopek javnega posvetovanja ni reprezentativna statistična raziskava, temveč zbiranje mnenj, s katerim se poskuša zagotoviti, da se prisluhne vsem. Vpliv, ki ga imajo javna posvetovanja na oblikovanje politike, ki temelji na dokazih, je bolj odvisen od kakovosti prispevkov kot njihovega števila.

82. Komisija nenehno spremlja svojo prisotnost na spletu (vključno s platformo „Povejte svoje mnenje“) zaradi kibernetских napadov. Delo, ki ga izvajata skupina za odzivanje na računalniške grožnje za evropske institucije, organe in agencije (CERT-EU) in Generalni direktorat za informatiko (DIGIT) (spletna prisotnost in varnost), je namenjeno odkrivanju kibernetских napadov in sumljivih dejavnosti, ki so usmerjeni na spletni strani Evropske komisije. Posebna pozornost je namenjena primerom DOS (zavrnitev storitve) kot prvim okvirnim znakom morebitnega kibernetского napada,

pa tudi dostopu do internetnih storitev (omrežje TOR). Mehanizem, ki je bil 24. julija 2018 vzpostavljen v okviru javnih posvetovanj prek platforme „Povejte svoje mnenje“ (privzeta avtentikacija EU Login skupaj z uporabo Captcha), je namenjen odvrčanju spletnih pajkov. Taki preventivni ukrepi se dopolnjujejo z analizami, ki omogočajo odkrivanje neobičajnih situacij in vedenja (npr. kampanje).

83. Z začetkom javnih posvetovanj prek platforme „Povejte svoje mnenje“ je Komisija vzpostavila vrsto storitev za analizo prispevkov deležnikov za odkrivanje neobičajnih ali sumljivih prispevkov. Anketiranca, ki uporablja različne elektronske naslove, ni lahko odkriti. Preverjanje naslovov IP za potrditev, ali gre za anketirance, ki sodelujejo večkrat, lahko ne zadostuje. Isti IP naslov lahko ponudniki internetnih storitev dodelijo več uporabnikom v različnem obdobju ali pa je naslov IP lahko naslov IP usmerjevalnika v podjetju, kar pomeni, da imajo vsi uporabniki podjetja/organizacije isti naslov IP. Po drugi strani ima lahko ena oseba več kot en naslov IP.

Predhodno čiščenje podatkov za javno posvetovanje o direktivi o poletnem času je Komisija izvedla prek posebnega instrumenta (DORIS), ki ga Komisija na splošno uporablja za javna posvetovanja, da bi se odpravili podvojeni odgovori istih anketirancev, ki so temeljili na elektronskem naslovu anketiranca. Komisija je uporabila tudi mehanizem Captcha, da bi blokirala avtomatizirano vnašanje umetnih podatkov².

84. Komisija je zavezana varstvu osebnih podatkov, ki je temeljna pravica. Generalni direktorat za informatiko je opravil tehnično oceno 5 000 naslovov IP, kot je zahtevalo Evropsko računsko sodišče, in mu posredoval anonimizirane rezultate ocene. Informacije o podvojitvi naslovov IP se lahko združijo, da se zagotovi povzetek pojavitev podvajajočih se naslovov (ob upoštevanju ocene o varstvu podatkov); te informacije bi se lahko v kombinaciji z analizami rezultatov posvetovanja uporabile za opredelitev posebnih vedenjskih vzorcev, povezanih s posvetovanjem.

Glej odgovor Komisije na odstavek 23.

85. Za dostop do javnih posvetovanj prek spletnih strani Komisije se uporabljajo ukrepi za spletno varnost, ki jih izvajata CERT-EU (skupina za odzivanje na računalniške grožnje za evropske institucije, organe in agencije) in Generalni direktorat za informatiko (DIGIT) (spletna prisotnost in varnost). Ti ukrepi med drugim vključujejo spremljanje dostopanj iz sumljivih mrež (npr. TOR) in geolokacijsko analizo naslovov IP s sumljivim vedenjem. Dostop do teh informacij urejajo varnostna pravila in postopki.

86. Javna posvetovanja prek platforme „Povejte svoje mnenje“ na portalu za boljše pravno urejanje imajo od 24. julija 2018 privzeto nastavljeno avtentikacijo EU Login, ki vključuje mehanizem Captcha. Captcha je značilen ukrep proti neželenemu programju. Mehanizmi Captcha lahko odvrčajo od sodelovanja v javnih posvetovanjih, zato je treba najti ravnotežje med varstvom pred zlorabo in enostavnim dostopom.

Med posvetovanjem o direktivi o poletnem času je bil najprej uporabljen Google Captcha, pozneje pa ga je zaradi pomislekov v zvezi z varstvom podatkov nadomestil privzeti Captcha za EU Login.

Evropska komisija razvija EU Captcha, da bi odpravila vprašanja v zvezi z varstvom podatkov in hkrati zagotovila skladnost z direktivo o dostopnosti (smernice za dostopnost spletnih vsebin – pravila WCAG).

Skupni odgovor Komisije na odstavka 88 in 89:

²Neodvisni izvajalec je opravil nadaljnja preverjanja in čiščenje podatkov, kot je poudarjeno v Dodatku A-A.2 h končnemu poročilu (<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/64e670c5-fcf9-11e8-a96d-01aa75ed71a1>).

Komisija je v vseh svojih sporočilih in poročilih pregledno pokazala, da je bil rezultat javnega posvetovanja eden od več dejavnikov, na katerih temelji njen predlog.

V zvezi z javnim posvetovanjem o poletnem času je Komisija javno predstavila odgovore in način, kako so bili razčlenjeni po kategorijah anketirancev in državah članicah.

Glej odgovor Komisije na odstavka 45 in 70.

92. Iz registra za preglednost je razvidno, kateri interesi se uresničujejo, kdo jih vodi in s koliko sredstvi. Na ta način orodje omogoča javni nadzor, državljanom pa omogoča, da spremljajo dejavnosti in potencialni vpliv zastopnikov interesov.

Registrirane organizacije prejemajo samodejna obvestila o posvetovanjih in kažipote za področja, ki so jih navedle.

98. Kar zadeva točko PC-3 „Posodobitev in poenostavitev skupne kmetijske politike“, je bilo poročilo o dejstvih objavljeno en dan po zaključku javnega posvetovanja, poleg tega pa je Komisija julija 2017 objavila obsežen povzetek odgovorov na javno posvetovanje, ki ga je spremljala obsežna javna konferenca.

102. V smernicah za boljše pravno urejanje je določeno, da sprejeto poročilo do sprejetja spremlja pobudo v okviru medsektorskega posvetovanja in se objavi skupaj z njo.

103. Od leta 2017 prevod poročila s povzetkom ni več obvezen. Kot dobra praksa se poročilo s povzetkom objavi v vseh jezikih posvetovanja, če se slednje nanaša na pobudo iz Priloge I k delovnemu programu Komisije.

105. Poročila s povzetkom se pripravijo, ko se zaključijo vse dejavnosti posvetovanja. Zato to le dodatno pojasnjuje, da javno posvetovanje ni reprezentativno.

109. Komisija anketirancem zagotavlja popolno preglednost v zvezi z javnimi posvetovanji in mehanizmi za povratne informacije. Njihovi prispevki se objavijo na ustreznih spletnih straneh. Priporoča se poročilo o dejstvih. Poročilo s povzetkom, priloženo poročilu o oceni učinka ali delovnem dokumentu služb Komisije o vrednotenju, vsebuje temeljito analizo vseh posvetovanj, ki se izvajajo v procesu oblikovanja politik. Vendar pa bi zagotavljanje posameznih povratnih informacij anketirancem v javnih posvetovanjih znatno obremenilo sedanje človeške vire in finančna sredstva Komisije.

110. Prispevek Komisije k neformalnemu srečanju voditeljev EU-27 v Sibiuu opisuje pet priporočil Komisije za komuniciranje EU v službi državljanov in demokracije, zlasti „skupno odgovornost držav članic EU, vlad na vseh ravneh in institucij EU“ pri komuniciranju o Evropi, pa tudi potrebo po večjem sodelovanju z državljani glede politik in vprašanj EU.

Za razliko od nepovezanega komuniciranja o posameznih politikah in programih enoten pristop omogoča ljudem, da bolje razumejo pomen politik. To je cilj strategije korporativnega komuniciranja Komisije – obveščanje državljanov o vrednotah in ukrepih EU, izzivih in priložnostih ter o tem, kako se jih lahko lotimo skupaj.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

111. Javna posvetovanja so sredstvo za podpiranje posebnih pobud (bodisi zakonodaje bodisi vrednotenj) in ne širših ciljev posameznih služb Komisije. Javna posvetovanja povečujejo preglednost in odgovornost ter dopolnjujejo širše sodelovanje Komisije z deležniki.

Rezultati javnih posvetovanj prispevajo k sprejemanju odločitev in so v celoti upoštevani v poročilu s povzetkom. Ta dokument vsebuje pregled rezultatov posvetovalnih dejavnosti. Poleg tega se rezultati javnih posvetovanj uporabljajo v vseh ocenah in poročilih o ocenah učinka.

Priporočilo 1 – okvir Komisije

Prva alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Javna posvetovanja so samo eno od sredstev, ki jih Komisija uporablja za podporo pri pripravi posebnih pobud politike (bodisi zakonodaje bodisi vrednotenja) in sama po sebi ne pomenijo ločene dejavnosti, ki bi jo bilo treba meriti in o njej poročati. Vedno jih je treba upoštevati v okviru posebnih predlogov, za katere se uporabljajo. Javna posvetovanja povečujejo preglednost in odgovornost ter prispevajo k oblikovanju politik. Javna posvetovanja dopolnjujejo širšo izmenjavo mnenj med Komisijo in deležniki.

Druga alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Smernice za boljše pravno urejanje določajo interno oceno kakovosti postopka posvetovanja.

113. Smernice za boljše pravno urejanje bi bilo treba uporabljati prožno in sorazmerno glede na okoliščine posamezne pobude. Včasih je treba nekatere faze postopka ali postopke skrajšati in poenostaviti. Cilji, ki jih je Komisija določila za svoja javna posvetovanja, so v skladu s predvidenim namenom tega instrumenta. Komisija je julija 2018 portal „Povejte svoje mnenje“ dopolnila s časovnico, v kateri so bile za deležnike navedene različne priložnosti za sodelovanje pri oblikovanju politike in pripravi zakonodaje. Informacije, ki zajemajo prikaz kratkih naslovov in povzetkov v vseh jezikih EU, so na voljo od začetka priprave zadevnih pobud.

Priporočilo 2 – strategija posvetovanja

Prva alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Izbira dejavnosti ozaveščanja, vključno z njihovim izvajanjem, je v skladu z načelom sorazmernosti v smislu finančnih sredstev in človeških virov. Komisija že pripravlja posvetovalne strategije, ki opredeljujejo posvetovalne dejavnosti, ki se bodo izvajale, in je v celoti zavezana nadaljnjemu sodelovanju z lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi organi. Poleg tega je Komisija v priporočilu za voditelje držav in vlad za neformalni vrh v Sibiuu pozvala k večjemu sodelovanju in interakciji z državljani glede evropskih politik.

Druga alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Komisija v kažipotih in začetnih ocenah učinka že navaja poseben namen javnih posvetovanj, njihovo predvideno uporabo in uradne jezike EU, v katere bodo prevedeni vprašalniki.

114. Komisija bo na portalu „Povejte svoje mnenje“ še naprej zbiral razpoložljive dejavnosti ozaveščanja, kar je najboljši način ozaveščanja državljanov o možnostih, da izrazijo svoje mnenje v procesu oblikovanja politik. Da bi dejavnosti ozaveščanja, povezane s posebnimi pobudami, kljub vsemu pritegnile pozornost državljanov, bi bilo treba najti pravo ravnovesje med uporabljenimi viri in realističnimi pričakovanji. Komisija se je že zavezala, da bo dejavneje sodelovala z deležniki in povečala svoje dejavnosti ozaveščanja, zlasti z nacionalnimi, lokalnimi in regionalnimi organi (kot je bilo napovedano v sporočilu z naslovom Načeli subsidiarnosti in sorazmernosti, objavljenim oktobra 2018).

Vzročna povezava, ki bi podprla izjavo Evropskega računskega sodišča, da se za primere z najnižjim številom odgovorov niso uporabili različni komunikacijski kanali, ni potrjena.

Priporočilo 3 – doseg

Prva alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Komisija se je zavezala, da bo okrepila svoje dejavnosti ozaveščanja, zlasti pa je pripravljena tesneje sodelovati z nacionalnimi, lokalnimi in regionalnimi organi (kot je navedeno v sporočilu z naslovom Načeli subsidiarnosti in sorazmernosti, objavljenem oktobra 2018). Vendar so za ta prizadevanja potrebna znatna sredstva, kar lahko privede do manjše motiviranosti deležnikov za udeležbo v posvetovanjih. Vedno bo treba dejavnosti ozaveščanja posebej prilagoditi pomenu pobude in vplivu na vire.

Druga alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Predstavništva Komisije v državah članicah zagotavljajo storitve ozaveščanja in komunikacijske storitve za državljane in deležnike z upravljanjem informacijskih mrež in razlago politik EU v lokalnem okolju. Vedno pa bo treba dejavnosti ozaveščanja posebej prilagoditi pomenu pobude in vplivu na vire.

Poleg tega Komisija v okviru medinstitucionalne ureditve že ohranja tesne odnose z obema posvetovalnima odboroma.

115. Javna posvetovanja o prioritetnih pobudah iz delovnega programa Komisije (Priloga I) je treba prevesti v vse uradne jezike EU. Vsa druga javna posvetovanja morajo biti na voljo v angleščini, francoščini in nemščini. Za javno posvetovanje v širšem javnem interesu je treba zagotoviti dodatne prevode. Za oceno, ali ima pobuda splošni javni interes, bi se lahko uporabila enaka merila za razvrstitev pobud v kategorijo „pomembno“ v skladu z orodjem 6 smernic za boljše pravno urejanje. Ta merila so: narava predvidenega akta, vsebina politike, pričakovani učinki, politični pomen pobude in njena vsebina. Vendar Komisija meni, da je v tej oceni vedno potrebna določena prožnost. Komisija zagotavlja preglednost jezikovne ureditve, ki se bo uporabljala v javnih posvetovanjih.

Komisija meni, da tesna povezava med razpoložljivostjo več jezikov in številom prejetih odgovorov ni dokazana.

Priporočilo 4 – jezikovne ureditve in vprašalniki

Prva alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Javna posvetovanja o prioritetnih pobudah iz delovnega programa Komisije (Priloga I) je treba prevesti v vse uradne jezike EU. Vsa druga javna posvetovanja morajo biti na voljo v angleščini, francoščini in nemščini. Za javno posvetovanje v širšem javnem interesu je treba zagotoviti dodatne prevode. Za oceno, ali ima pobuda splošni javni interes, bi se lahko uporabila enaka merila za razvrstitev pobud v kategorijo „pomembno“ v skladu z orodjem 6 smernic za boljše pravno urejanje. Ta merila so: narava predvidenega akta, vsebina politike, pričakovani učinki, politični pomen pobude in njena vsebina. Vendar Komisija meni, da je v tej oceni vedno potrebna določena prožnost. Komisija zagotavlja preglednost jezikovne ureditve, ki se bo uporabljala v javnih posvetovanjih.

Druga alineja: **Komisija delno sprejema to priporočilo.**

Komisija vprašalnike javnih posvetovanj za večje pobude in spletne strani za posvetovanje že prevaja v vse jezike EU. Vendar pa bi prevajanje ključnih posvetovalnih dokumentov v vse uradne jezike za vse prednostne pobude in pobude splošnega javnega interesa pomenilo znaten pritisk na vire Komisije, ne bi bilo v skladu z načelom gospodarnosti in bi še bolj upočasnilo proces oblikovanja

politike. Kadar je to sorazmerno ali ustrezno, bi lahko Komisija razmislila o prevajanju drugih spremnih dokumentov.

Tretja alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Komisija kot dobro prakso že priporoča vključitev posebnih sklopov vprašanj za ciljne deležnike.

117. Komisija potrjuje pomen preverjanj, povezanih s podatki in tehnologijo, za spletna posvetovanja in nenehno izboljšuje določbe za ublažitev tveganj, povezanih s tehnologijo. Nenehno izboljševanje ukrepov za upravljanje ranljivosti, spremljanje varnosti spletne prisotnosti Komisije ter določbe za izvajanje javnih posvetovanj prek platforme „Povejte svoje mnenje“ se razvijajo v tej smeri.

Komisija je zavezana varstvu osebnih podatkov, ki je temeljna pravica.

Priporočilo 5 – obdelava podatkov in varnost

Komisija se zaveda, da je pomembno zaščititi postopek javnega posvetovanja pred prirejanjem rezultatov, ter uporablja visoke standarde za obdelavo in varnost podatkov na tem področju.

Prva alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Komisija bo sistematično preverjala prispevke k javnim posvetovanjem ter poročala o neobičajnih situacijah in vedenju (odkrivanje kibernetских napadov, podvajanje naslovov IP, odkrivanje kampanj) z uporabo ukrepov za spletno varnost in analizami, povezanimi s posvetovanjem. Neobičajne situacije in vedenje bodo navedeni v poročilu o dejstvih, povezanem s posvetovanjem. Komisija je vzpostavila sistem za podporo visokih standardov za obdelavo in varnost podatkov.

Od anketirancev v javnih posvetovanjih, objavljenih na portalu „Povejte svoje mnenje“, se od 24. Julija 2018 zahteva avtentikacija EU Login.

Mehanizem avtentikacije Komisije in Captcha sta pomembna ukrepa za zaščito posvetovanj pred prirejanji rezultatov. Vendar pa tehnološki napredek ustvarja priložnosti za izogibanje tem ukrepom.

Komisija poudarja, da je pomembno ohraniti ravnovesje med visokimi varnostnimi standardi in enostavnim sodelovanjem pri posvetovanjih.

Druga alineja: **Komisija sprejema to priporočilo.**

Evropska komisija je v skladu z okvirom za varstvo osebnih podatkov in varnost ter v okviru omejitev tehničnih informacij, ki so na voljo in jih je mogoče izkoriščati za te namene, uvedla analize posvetovanj, izvedene prek portala „Povejte svoje mnenje“, ki med drugim zajemajo odkrivanje kampanj, združevanje po narodnosti ter opredeljene kategorije in teme. Ti ukrepi se stalno posodablajo, da bi izkoristili tehnološki napredek in pripravo vprašalnikov, ki bo ustrezala svojemu namenu.

118. Komisija poudarja, da v skladu s smernicami za boljše pravno urejanje zbirna poročila o dejstvih niso obvezna zahteva.

Priporočilo 6 – povratne informacije za anketirance

Komisija sprejema to priporočilo.

Komisija že priporoča, da se za zagotovitev preglednosti informacije o dejstvih (zbirna poročila o dejstvih, prispevki k posvetovanjem) objavijo na podlagi podatkov, prejetih od deležnikov. Objavljena so tudi poročila s povzetkom, v katerih so povzeti rezultati vseh posvetovalnih dejavnosti v zvezi z določeno pobudo.

Poleg tega Komisija preučuje tehnične rešitve za izboljšanje preglednosti rezultatov javnih posvetovanj v okviru nadaljnjega razvoja portala „Povejte svoje mnenje“. Te povratne informacije bodo udeležencem na voljo na spletni strani Komisije.

Revizijska ekipa

Posebna poročila Evropskega računskega sodišča predstavljajo rezultate njegovih revizij politik in programov EU ali tem v zvezi z upravljanjem na posameznih področjih proračuna. Računsko sodišče izbira in načrtuje revizijske naloge tako, da je njihov učinek kar največji, in pri tem upošteva tveganje za smotrnost ali skladnost, višino ustreznih prihodkov ali porabe, prihodnji razvoj ter politični in javni interes.

To revizijo smotrnosti je opravil revizijski senat V – Financiranje in upravljanje EU, ki ga vodi član Evropskega računskega sodišča Lazaros S. Lazarou. Revizijo je vodila članica Evropskega računskega sodišča Annemie Turtelboom, pri njej pa so sodelovali vodja njenega kabineta Dennis Wernerus, asistentki v kabinetu Diane Tinnemans in Carmen Schnell, vodilna upravna uslužbenka Margit Spindelegger, vodja naloge Rogelio Abarquero Grossi, glavni revizor Michael Spang ter revizorji Bernadett Soos-Petek, Attia Horvay-Kovacs, Anzela Poliulianaite in Vesna Ogriz. Sodeloval je tudi praktikant Borja Cruselles De Muller. Jezikovno podporo je zagotovil Mark Smith. Informacijsko podporo sta zagotovila Emanuele Fossati in Zsolt Varga. Statistično podporo sta zagotovila Paul Haschka in Bogomil Kovachev. Podporo na področju zagotavljanja kakovosti so zagotovili Elisa Gómez, Horst Fischer, Jesús Nieto Muñoz in Ivo Koppelmaa. Administrativno podporo sta zagotovili Valérie Tempez-Erasmi in Manuela Magliocca.

Od leve proti desni: Jesús Nieto Muñoz, Zsolt Varga, Rogelio Abarquero Grossi, Carmen Schnell, Annemie Turtelboom, Manuela Magliocca, Margit Spindelegger, Dennis Wernerus, Anzela Poliulianaite.

Časovnica

Dogodek	Datum
Sprejetje revizijskega memoranduma / začetek revizije	10. 4. 2018
Uradno posredovanje osnutka poročila Komisiji (ali drugemu revidirancu)	6. 6. 2019
Sprejetje končnega poročila po razčiščevalnem postopku	16. 7. 2019
Prejeti uradni odgovori Komisije (ali drugih revidirancev) v vseh jezikih	29. 8. 2019

© Evropska unija, 2019.

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Za dovoljenje za uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, za katere Evropska unija nima avtorskih pravic, je treba zaprositi neposredno imetnike avtorskih pravic.

PDF	ISBN 978-92-847-3413-9	doi:10.2865/60139	QJ-AB-19-012-SL-N
HTML	ISBN 978-92-847-3392-7	doi:10.2865/4482	QJ-AB-19-012-SL-Q

Sodišče je v tem posebnem poročilu ocenilo, ali so javna posvetovanja Komisije uspešna pri doseganju državljanov in uporabi njihovih prispevkov. Sodišče je preučilo zasnovo okvira Komisije, način, kako je Komisija pripravila in izvedla izbrana javna posvetovanja, ter način, kako je zagotovila informacije v zvezi s posvetovalnim delom in ga uporabila. Sodišče je analiziralo ključne dokumente, pregledalo vzorec javnih posvetovanj Komisije in izvedlo anketo o dojemanju, da bi preučilo, v kolikšni meri so bili udeleženci javnih posvetovanj dejansko zadovoljni. Sodišče je ugotovilo, da sta bila smotrnost vzorca javnih posvetovanj Komisije in dojemanje posvetovanj med udeleženci na splošno zadovoljiva. Prišlo je do zaključka, da okvir Komisije za javna posvetovanja izpolnjuje visoke standarde, vendar je treba dejavnosti ozaveščanja izboljšati. Posebno poročilo Sodišča v skladu z drugim pododstavkom člena 287(4) PDEU.

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Urad za publikacije
Evropske unije

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel. +352 4398-1

Vprašanja: eca.europa.eu/sl/Pages/ContactForm.aspx
Spletišče: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors